

31702

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జనవరి నెల 12-వ తేది బుధవారము : } No. 239
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర పుష్పమాన శుద్ధ సవని. } సంచిక ౨౩౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలె శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి సహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

<p>ఇప్పుడే అచ్చువేయబడినవి. ర్య. అ. ప. వెల 1-4-0</p>	<p>క్రొత్త ఆంధ్రనాటకములు 1. "రాంక బీర్" 2. "రుక్మిణీకృష్ణీయము" (మాయాశక్తి)</p>	<p>ఇప్పుడే అచ్చువేయబడినవి. ర్య. అ. ప. వెల 1-4-0</p>
<p>గ్రంథకర్త: బల్లారి. ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులు, రామదాసు గ్రంథకర్త.</p>		
<p>"రాంక బీర్" ఇది, కబీరుదాసునిచరిత్ర. కబీరుడు హిందూచూపామ్మడియులయందు సమాధానసంధి పరమత సహిష్ణుత దైవభక్తి యొదవించిన విధానంబు భక్తుని యదుర్భుతశక్తియను తెలుపు 5 అంకముల నాటకము. హిందుస్తానిపాటలు విచనములు సాంధుపడి యుండునది.</p>		
<p>"రుక్మిణీకృష్ణీయము" ఇందు, ప్రకృతీపురుషు లగు రుక్మిణీకృష్ణులమహిమ, కంసుని అగర్వాత్మాశోలు, దేవకీ వసుదేవులసాధుత్వము, సతీ సత్యము, వివాహతత్వము, కంసవధ, రుక్మిణీకల్యాణము మున్నగునవి కలవు. 5 అంకముల నాటకము. 3318</p>		
<p>ప్రతులు వెలకు దొరుకు స్థలము:— ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులు, స్టేడరు, బల్లారి.</p>		

వధువు కావలెను

వయస్సువచ్చిన లేక వితంతువు అయిన వైశ్య యువతిని వివాహమాడుటకు ధనవంతుడును విద్యా వంతుడును అగు వైశ్యయువకుడు సిద్ధముగానున్నాడు. వధువు కలవారు ఈ ప్రతికాపినికి వ్రాయవచ్చును.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2046 డాక్టరు శ్రీపాపకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, శివగాంధీ.

సిటీయన్ కారులు
అంతయు ఉక్కుతో చేయబడిన నూతన మాదిరి వాడిగలది.

మితవ్యయము, నాణ్యము, శ్రేష్ఠత మొదలగువానికి సుప్రసిద్ధమైనది 4 వీల్ బ్రేకులుగలవు. 1 కి ధర ర్పు 3,295, 35 మైళ్ళ చొప్పున పోవును. 115 హెచ్. పి.(22 బి. హెచ్. పి)

సౌకర్యమైన ఐదుస్థలములు, ప్రస్తుతకాలపు అభివృద్ధులన్నియు గలదు. వాగ్మైలో ఇగ్నిషన్, స్వీచాయిటరు, గడియారము, డాష్ బోర్డు లాండ్రస్ట్రాప్, సైన్లైట్, టైరుగలదు. తక్షణమే ప్రయాణము చేయుటకు తగినస్థితిలోనున్నది.

శబ్దములేక పోవును, ప్రత్యేకముగా జిల్లారోడ్డులకై తయారుచేయబడినది చిన్న గుట్టలందు బాటను చేసుకొని పోవునంతశక్తి దీనికున్నది.

విడి : గములు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నున్నవి. 3297
మంచి అనుభవముగల జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను.

పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు:— సోల్ ఏజంట్లు

ది ఎల్ ఫిన్ స్టోన్ కంపెనీ., లిమిటెడ్.
మౌంటు రోడ్డు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చంటిపిల్లలకు
బిడ్డలకు అజీర్ణ
సంబంధమైన
అన్ని వ్యాధు
లకు చక్కని
నివారకమైన
మందు.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's 'Gripe Water,' the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so called remedies which contain narcotics." Woodward's 'Gripe Water' is free from all dangerous drugs.

Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD. Manufacturing Chemists,
79-87, Portico Road, London, N. W. 5

యీ మందు
తో తల్లులు పి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచితముగ
నియ్యబడును

ప్రద్యుర్దుస్
గారి వైద్యు
వారు అను
మందు యొక్క
ఇంట నుండి
రవలెను.

శ్రీపాద సరసింహం బదర్దు
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

Sripadha N. Srinibham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

దక్షిణాఫ్రికా కాన్ఫరెన్సు

అంధ్రాసుగారి తంతి

బొంబాయి, జనవరి 10:—అంధ్రాసుగారు కేపు టౌన్ నుండి తంజివరంపేరి. గోఖలేగారు 1912 లో ఎట్టిపని చేసిలో అట్టై రైటినరబులు కాన్ఫరెన్సుకు పనిచేయున్నారు. రెండు దేశములకును స్నేహభావము గలుగుట క వ కా శ ము గల ద ని న ము చు న్నా ను. హా బీ బు ట్టా గా రు చ క్క గ నాయకత్వమును నిర్వహించుచున్నారు. కాన్ఫరెన్సు బారము చివర ముకు ఒకమాటపైన నేయన్నారు. చివరిఫలితము 1912-14లో గోఖలేగారిగార్ల కృషిపైనను 1907 మొదటిసారి 14 వరకును జరిగిన సత్కారము పైనను ఆధారపడి యుండును.

అంధ్రాసుగారి తంతిసంపిరి:— "జనరలు బాగుగారు కేపుటోనుకు వచ్చి కాన్ఫరెన్సుతో గలుగచేసికొన్నారని. కేపుగారును వచ్చియున్నారు. కాన్ఫరెన్సు ఇంకను రెండుసార్లు సమావేశముగావచ్చును. గరువారమునాడు రాం బారము కేపుటోనుకు బయలుదేరును. దర్బాను శనివారము లా రొంజుమాక్సెజా జోహానాస్సుబర్దు 19 వ తేదీనను బొంబాయి ఫిబ్రవరి మొదలునందు చేరుదురు. (ప్రీ ప్రెసు)

ప్రభుత్వపుకలసను హరించుట

యూ. ఏ.మాంగుగారిపై కేసు

రంగూను, జనవరి 10:—ప్రభుత్వపుకలసను హరించినందులకుగాను యూ. ఏ.మాంగుగారిపైనను మరి 11 నురిపైనను తేబడిన కేసు నేడు విచారణకువచ్చెను. మిగిలిన 11 నురు ముద్రాయిలలోను గొందరు మాంగుగారి నౌకరలు బంధువులు ఎన్నిగురూను పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కాంట్రాక్టులలో సమ్యక్ ప్రామాణము చేసెననిరి. చాల కలప హరించెననిరి. 12 నురు ముద్రాయిలపై 406, 409, 418 సెక్స్ సులక్రింవ నేరముమోపిరి. 12 నురిలోను ఇరువురు నేరమును మరియొక న్యాయాధికారివద్ద నంగీకరించిరి ప్రాసిక్యూషను సాక్షులసాక్ష్యము తీసికొనిరి. జిల్లాఅటవీ అధికారి మొదటిసారి. కేసు జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

యూరపియను సంఘప్రథమ

విందు

గవర్నరు యుపన్యాసము

బొంబాయి, జనవరి 10:—భారతదేశముందు ప్రభుత్వ నిర్మాణమునకు ముఖ్యము అన్ని పక్షముల సహకారమే యని విల్సనుగారు యూరపియను సంఘ విందు సందర్భమున నుపన్యసింపిరి. "యూరపియనులును భారతీయులును ఒకరినండి యొకరు చాలనేర్చుకొనవలసినదిగలదు. కాని భారతీయులు ఇంకాండునుండి ప్రభుత్వ నిర్మాణము చేర్చుకొన వలసియున్నది. బొంబాయి శాసనసభిపార్లా మెంట్నుచాలవరకు అనుకరించినది. కాని ఆ టౌన్స్ త్వమునకు రాలేదు. ఈవిషయమున అయిరోపీయులు భారతీయులకు సాయపడెదమని నమ్మితిని. "భారతదేశమునకు ఆర్మీప్రామాణము లేక నేవచేయుము." అప్పుడు భారత దేశమాన్వ త్వమునకు రాగలదు. అప్పుడు అయిరోపీయులకు భారత భాగ్యముందు తగు భాగముండగలదు. అప్పుడే భారతదేశముందు స్వాతంత్ర్యజెండా కెత్తినవారును, (ప్రీ ప్రెసు.)

ఎన్నిక తిరుగ జరుగవలెను

కాన్పూరు, జనవరి 10:—రాహురు మహేంద్రనాథు నాదుపాదేవుగారు తెచ్చిన వ్యాజ్యము నెగ్గినది. దేశప్రసాద సిన్హాగారి ఎన్నిక రద్దుచేయబడెను. (ప్రీ ప్రెసు.)

హిందూఇన్సు రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెని లిమిటెడ్: స్థాపితము 1902. అన్ని విధములైన నటువంటి జీవభీమాపోలీసీలను ఇన్సు మొదటితరగతి ఇండియన్ కంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు

3194

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము (3) ఆటోమేటిక్ బాకాఫర్ ఫీచర్. (4) ధారాళమైన షరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరముకు నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch

Post Box No. 337

Mount Road, Madras

చదువుడు!

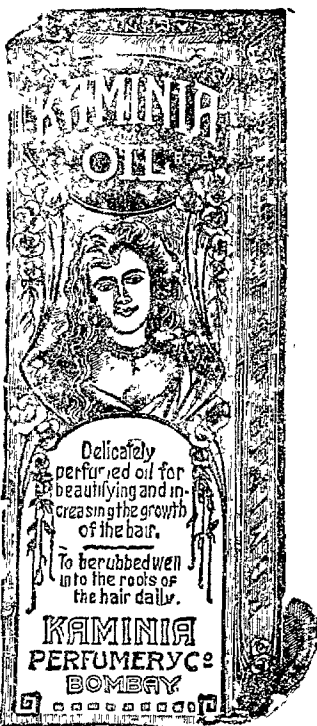
యోచించుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందన

కామినియా నూనె (రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణత్రవణముల కడి ఆహారమైన వాసనవర్ణము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడిపాకుండ కాపాడును, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధము పెంచుచును. పుష్టియందు గలుగుచుండును పారద్రోలును, జుట్టతలను మాన్పును. రంగుమారిని వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్తేజమును, చల్లదనమును, మంచియోచను గలిగించును. నేనకు వలంపని దీనిని ఉపయోగించి, దీనినే గలుగు ఆహారమైన ఆత్మదృఢత గుణమున గురించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

ఉపయోగించు ధి దాని, స్వీకృత పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియా నూనె పరిశీలించితిరి. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను గియ్యచేసి పంపురె."

నీనిని ఉపయోగించుటకు ముగవకుడు. ఇప్పుడే నీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ. 1-10-0 వాస్తవికత 0-1-0 ప్రత్యేకము.

8 " " 2-10-0 " " " " " " " "

పాచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతిదినమునందును, గ్రామమునందును నుండు నాగసి మెయిండు ప్రతిదినమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తమాన తెలుపినవర్తకమును నిరకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది" చెప్పుచును. అందులా వారికి గొప్ప లాభము గలవని తెలుసుకొనుటకు గా అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు మీరు గోబడికను ఎప్పుడోకని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడగూడ దని నిరపరమకొనుడు.

అత్తరుల లన్నిటికి రాజువంటిది

ఓటో డిల్ బహారు

నాకనా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయండు కొన్ని మక్కలను కేసిన క్రొత్తగా గోసిన పుష్పములవలె మీ చుట్టుప్రక్కలను దాని వాసన వ్యాపించును. దీని ఒకసారి వాడుడు. తరువాతి మీ చెప్పుడును దీనినే వాడుదురు.

1 బొమ్మ బుడ్లి 1-1-0 ధర రూ. 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అలా 0-5-0 ప్రత్యేకము. కాంపిల్ బుడ్లి 1-1-0
1/2 " " " 1-4-0; " " " 0-5-0 " ధర అ. 0-2-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126

28, చమ్పా మనీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

నూలువడుకుటనుగూర్చి బహుమతివ్యాసము.

ప్రొఫెసరు ఎస్. వి. పంతంబేకరు ఎస్. ఎస్.

వరదాచారిగార్లచే వ్రాయబడినది

ఈ వ్యాసమును భారతీయతంత్రకారకసంఘమువారు ప్రకటించిరి. బుద్ధునిపై నమ్మకముకలవారును లేనివారునుగూడ దీనిని ముఖ్యముగా చదువవలెనని నేనుకోరెదను. దీనిలో 285 పేజీలున్నవి. ఆక్షేపంపైజు. పెద్దఅక్షరములు. దీనిలో నాలుగు ప్రకరణములున్నవి. మొదటిప్రకరణమున పూర్వచరిత్ర కలదు. బ్రిటిషువారు మనదేశమునకు రాకపూర్వము మనదేశమున రాట్టలుల పైనను మగ్గులులపైనను జరుగుచుండిన పని యీ ప్రకరణమున వివరింపబడినది. అప్పుడు ప్రధాన జాతీయపరిశ్రమగానుండిన రాట్టమును చెండవ పరిశ్రమగానుండిన మగ్గుమును ఎటుల నంతరించెనో చెండవ ప్రకరణమున వివరింపబడినది.

రాట్టమునకును మగ్గుములకును మన దేశమునగల అవకాశములును, మిల్లునూలుకును మిల్లునేతకును వడుకు నూలుకును మగ్గుపునేతకునుగల పోలికయు నని మాడవప్రకరణమున వివరింపబడినది. రాట్టము వలన విదేశీ వస్తుముల నన్నిటిని బహిష్కరించుట ను గూర్చి వాల్తన ప్రకరణమున వివరింపబడినది. ప్రతి విషయమునకును లెక్కలను ప్రమాణములనుగూడ గ్రంథకర్తలు వివరించియుండిరి.

ఈ గ్రంథము నెల ఒక రూపాయి మాత్రమే. వలయు వారిటుల వ్రాయవలెను. ఆరు యిండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను అహమదాబాదు, లేక ఎస్. గణేశను కరెంటుఃఖాటు ప్రెసు ట్రస్టి కేను మదరాసు. గ్రంథములకు గోరువారు ఖరీదుఒక రూపాయయును పోస్టేజీనిమి త్రము చెండణాలును మని ఆర్డరు ద్వారా పంపవలెను. (మో క. గాంధీ, ఎం. సుయండియా (6-1-27)

ఖాదీనిద్యానంఘము

ఖాదీబోర్డు ఆఫ్ ప్రొడ్యుస్

ఈసంఘసభ్యులపేర్లలో చాక్లర్ ప్రప్రల్ల చంద్రశాస్త్రి గారి పేరునుగూడదేర్చి ఆయన అంగీకారముకొరకాయనమవ్రాసిరి. ఆయన స్వస్థలమునందు లేనిచో నిర్ణీతకాలములోపల ఆయనయొద్దనుండిజవాబురా లేదు. కావున ఆయనపేరును తగ్గించిరి. ఘోషగారిపుడు సభ్యత్వమునంగీకరించుచు జాబువ్రాసిరి. వీరికి రాట్టముఖద్దరుమున్నగు విషయములందు చాల అనుభవము కలదు. (ఎం. సుయండియా-6-1-27)

“ప్రేమదాంధ్ర మహాభారతము”

అది, సభావర్ణములు 3236

వెల 0-12-0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము

సుజనరంజనముద్రాశాల కాకినాడ

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లపేక తమాషాలు, వినోదవిధ్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4.

చమత్కార గణితము:— (టెక్స్టుబుక్ కమిటీ

వారిచే అప్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషాలెక్కలు, గణితోపధానము గలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంతపు లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వెల రూ. 1 వి. పి. చార్జి అ. 5.

(6 కి రూ 5. 12 కి రూ 9. పోస్టిజి యిసాం.) 2118

పి. ఆర్. సినహాజనాయకుడు, ఒంగోలు. (గంటూరుజిల్లా)

“STAR BRAND” SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా ఎరువులన్నిటిలో నుత్తమమైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాను సమానమున నెరువుకలదా? మీరు ఎప్పుడైన నుపయోగించియుంటిరా? నేలమండి దానిని పరీక్ష చేసిరి. లాభకరముగానున్నందున, విశేషముగ కొనుటకు వచ్చుచున్నారు.

ఎరువులన్నిటికిని రాజైన యాసోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను, వరి, చెఱుకు, సొగాకు, రాగి, సజ్జలు, జొన్నలు, తమలపాకులు, ద్రాక్షతీగలు, నిమ్మచెట్లు, వారింజచెట్లు, ఉల్లిగడ్డలు, బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అరటి, కొబ్బరిచెట్టు మొదలైనవాటికి ఉపయోగించవచ్చును నీటిలోవేయగానే కరుగును. వెంటనే పైర్లుకు వినియోగపడును. చెడువాసన యెంతమాత్రమును లేదు. మతాచారములకు వ్యతిరేకమైన వస్తువు యెంతమాత్రమును కర్పబడలేదు. అంతేగాక, ఇంతకంటె చౌకయైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కపైరుకు ఎంతెంతవేయవలసినది, యేలాగు వేయవలసినది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యీ క్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకులకుగాని, సర్కారు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డిపోజిటుములు.	విలసములు.	ప్రచారకులు.
సామర్లకోట	ఇండో అగ్రిడిపో బోర్డు పెద్దయ్యగారింట్లో	వి. రామశేషశర్మగారు
బెజవాడ	ఇండో అగ్రిడిపో (పెద్ద పాప్టఫీసు దగ్గర)	R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు
తెనాలి	ఇండో అగ్రిడిపో (రైలుస్టేషనుదగ్గర)	,,
చినగంజాము	కరణం చినరామయ్యగారు	కరణం చినరామయ్యగారు
నెల్లూరు	చెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసయ్యగారి డిపో	C. పట్టాభిరామయ్యగారు
కొడవలూరు	పైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు	పైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు
నాయుడుపేట	కే. కృష్ణరావుగారు	కే. కృష్ణరావుగారు
కోడూరు	సి. వి. సుందరరాజముగారు	సి. వి. సుందరరాజముగారు
కడప	ఇండో అగ్రిడిపో	M సర్వజ్ఞరావుగారు
వేంపల్లి	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు

80 పానుల తూకముగల ‘నక్షత్రపు’ మార్కుగల సోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాబస్తా 1 కి రూ 8-8-0 ను తునపైన వ్రాయబడినవారివద్ద లభించును.

సరితము చాలయొక్కువగా నుండవలెననుకోరిక గలరైతులకు, సోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల సూపర్ ఫాస్ ఫేటుగూడ పైరులకు నుపయోగించవచ్చును. ఇదికూడా మాడిపోలలో నమ్మబడుచున్నది. 112 పానుల తూకముగల బస్తా 1 కి రూ 5-8-0 మాత్రమే.

ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిర్ల యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్షులు కంపెనివారు భరించి, అదేవెలకే కొనువారికి సమీపముందుగల రైలుస్టేషనుకు పంపుదురు, టోకూ కొనువారికి ఇంకను చౌకగా నమ్మబడును.

2937

Fertiliser Propaganda of India, Limited.
Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

తిమ్మనముద్రము

ఖద్దరు దీక్షాసంఘమువారి రాక

9 తేదీని గంటూరు ఖద్దరు దీక్షాసంఘము తరఫున శ్రీయుతులు దేశేభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును మద్ది వెంకట రంగయ్యగారును మాగ్రామము దయకోసిరి. ఇంటింటి ఖద్దరుప్రచారము జరుపబడి ఘోషారు రెండునందల రూప్యముల వస్త్రము లమ్మబడినది. సదరు ప్రచారమునకు మా గ్రామములోని గొప్పరైతులును ఉదారస్వభావులు నగు శ్రీయుత గోరంట్ల వెంకన్నగారు చాలసాయ మొనర్చిరి.

శ్రీ శంకర మనోరంజనీ గ్రంథాలయము పైపేరుతో 1917 సంవత్సరములో మ-రా-రా-శ్రీ, తుర్ల పాటి వెంకట రాఘవయ్యగారిచే నొక చిన్న గ్రంథాలయ మేర్పరుపబడినది. తదాది సదరు గ్రంథాలయమునకు స్వంతభవనములేని కొంత ఎక్కువగ నుండెను. ఇల్లుండగా మాగ్రామ నివాసియగు శ్రీ గొల్ల మద్దన సీతమ్మగారు తమధర్మసత్రములోని యొక భాగము నొసంగి ఇట్టికొరతను తీర్చిరి. మరియు గ్రంథముల నుండుకొనుట కొక చీరువాను ఇచ్చెదనని వాగ్దత్త మొనర్చిరి. సదరు గ్రంథాలయ మహాత్మ్యము 9 తేదీని జరుపబడినది. శ్రీయుత వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును అచ్యుతన్న శ్రీరామశాస్త్రిగారును గ్రంథాలయముల ఆవశ్యకతను గూర్చియు అందుకు ప్రజలు చూపవలసిన సానుభూతిని గూర్చియు విపులముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీ అచ్యుతన్న పిచ్చయ్యశర్మగారిచే మా గ్రంథాలయ చరిత్ర విన్నవించబడినది. పిమ్మట పురా శ్రవణము మంగళా కీస్సులతో సభ ముగింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

శారదానికేతనం, గుంటూరు

మద్రాసు పౌరులకు విజ్ఞప్తి

మహాశయాలారా,
శ్రీశారదానికేతన సహాయార్థము, సంక్రాంతిసంమగకు, మద్రాసులో చందాలనువహులుజేయుట యాచారమైయున్నది. ఈవత్సరముకూడా, మద్రాసు పురమున చందాలను వహులు జేయుటకొరకు ప్రయత్నముల నన్నిటిని ముగించి, శ్రీశారదానికేతన సహాయార్థము మద్రాసు పౌరులు, యథావిధిగ చందాల నివ్వవలయునని ఆంధ్రప్రముఖు లనేకులు సంతకములుచేసి పంపిన హెచ్చరికను, పత్రికలలో పైతము ప్రచురణచేసియున్నాము. కాని చైవికముగ శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారికి చలిజ్వరము నచ్చినందున, సంక్రాంతి మద్రాసు వహుల్లను యీవత్సరము సంవత్సరానికి చేయవలయునని నిర్ణయము చేసికొన్నాము. కావున మద్రాసు పౌరులందరు వారి సంవత్సర చందాలను సంవత్సరానికి యివ్వవలయుననునని ప్రార్థించుచున్నాము.

అవ్వారి హనుమయ్య,

కార్యదర్శిగాను.

మహాసూత్రికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తిగూరైనది. ఆదివిపండి మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పితృములన్నియు చేరినవి. వా లింతలకు పరమావధము. వెల రూ 1 కి రూ 80/- కేటలాగు ఉచితము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆర్థరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా

శ్రద్ధానందుని స్మారక దినము

వివిధస్థలములందు జరుగుట

ప్రార్థనలు: నిధికి సొమ్ము వసూలుజేయుట

ధీల్లి

ధీల్లి, జనవరి 10:—నిన్న యిచ్చట శ్రద్ధానంద స్మారక దినము జరుగెను. ఉదయముననే యమునానది తీరమున స్వామిగారి ప్రార్థనలు సలుపబడెను. పిమ్మట ఆర్యసమాజమువారి వారసభ జరిగెను. సభవారందరును నిధికి డబ్బాసంగిరి. సాయంకాలమున డాక్టరు కె. జి. శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద కీర్తనలుగానెల్లలో బహిరంగసభ జరిగెను. స్వామిజీ జీవితచరిత్రనుగూర్చి సుజాతములు నేర్చుకొనవలసినదనియు స్వామి ప్రార్థనాంజలి పనిని పూర్తిచేయుటకై ధన మొసంగవలసినదనియు పలువురు ప్రసంగించిరి.

యమునపై విజృంభణ చేయబడగా చాలసొమ్మువసూలు అయ్యెను. లాల్ దివాన్ వందుగారు 10 నేల రూపాయలను వాగ్దానము చేసిరి.

సాయంకాలమున నూతన ధీల్లి హానలకుస్కేంద్రులలో నాటినియులు సభజేసిరి. (అ. ప్రె.)

ఉదవాసముండి ఆనాటి ఆదాయమును

నిధి కొనంగుట

ధీల్లి, జనవరి 10:—గురుకులకాంగ్రీలో ప్రైవేటు విద్యార్థులొక్కరిచే ముపాసముండి అటు లాదాచేసిన మొత్తమును శ్రద్ధానందుని నిధి కొనగవలెనని నిశ్చయించిరి (ఫ్రీ ప్రెస్)

హైదరాబాదు (సింధు)

హైదరాబాదు (సింధు) జనవరి 10:—నిన్నటియుదయమున స్వామి శ్రద్ధానందుని ప్రార్థనలు సలుపబడెను. సాయంకాలమున బహిరంగసభలుజరిగి హైదరాబాదు కరాచీ ముక్తిమొదలగు పట్టణములలో సుధీసంఘబనోద్యమములకొరకు కొంతాను వసూలుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

కాన్పూరు

కాన్పూరు, జనవరి 10:—నిన్న నిల్లు శ్రద్ధానంద దినము జరుగెను. సాయంకాలమున గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. ఆర్యసమాజములు, హిందూమహాసభవారు, మరెందరును మాట్లాడిరి. సుధీసంఘబనోద్యమములకొరకై విజృంభణ చేయబడగా కొంతసొమ్ము వసూలుయ్యెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

పాట్నా

పాట్నా, జనవరి 10:—హిందూమహాసభవారు తీర్మానము గావించిన ప్రకారము ఇచ్చట ఆర్యసమాజభవనములో ఆదివారమున శ్రద్ధానందదినము జరిగెను. పిమ్మట ఆరేంపు జరిగి 11 గంటకు కొందరు అలాల్ ఘట్టులును చేరిరి. అచ్చట దర్బారులు తిలోదకములు విడువబడెను. గూలాబాగులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను. అచ్చట సానుభూతి తీర్మానము గావించబడెను. తనకిత ఉపన్యాసములు గావించబడెను. నిష్కృత పాతబుద్ధి గలవారి నేర్పరని హత్య విచారణ జరుపవలెనని తీర్మానముగూడ గావించబడెను. నిధులను వసూలుచేయుటకై యొకకమిటీ నియమించబడెను. చందాలు చురుకుగా ననూలు చేయబడుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

లాహోరు

లాహోరు, జనవరి 10:—హిందూమహాసభ అధ్యక్షుడు డా॥ రాజా నరేంద్రనాథగారు కీడులో మేలన్నట్లుగా స్వామి హత్యజేయబడుటలో నెంతమేలున్నదో నెవ్వరును తెలుసుకొనజాలని చెప్పిరి.

ప్రత్యేకముగా నొకవిషయమందు విశ్వాసముగలిగి యున్నవట్టికొన్నిమిజ్జీ ప్రపులకు మహమ్మదీయులకు హిందువులకంటె అందరినీ జెందినాడని రివియూ రామగారు చెప్పిరి.

రావుల హుస్సేన్ రామశంకర్ గారు స్వామిజీ వీరునివలె పనిచేసిన చెప్పిరి

ఎట్టి కష్టమలక్షన నోర్చి సుధీసంఘబనోద్యమములను సాగింపవలెనని డాక్టరు గోకల్-ందుగారు చెప్పిరి.

మార్చలు రావుల యొక్క ధైర్యులొక గూడ పోయి శుద్ధి సంఘమునొక్కరుల కొంకు తిన వ్రాముల నర్పించెనని డాక్టరు న్యాయాలుగారు చెప్పిరి.

క్షత్రియునివలె వీరస్వర్ణము నొందెనని పండిట్ మాలీ ఎండ్రగారు చెప్పిరి.

సభ ముగిసిన వెనుక అన్ని సంఘములవారును కలిసి పె యూరేంపుజేసిరి. (అ. ప్రె.)

నేలం

నేలంలో శ్రద్ధానందదినమున జబ్బుగా నున్న పి. విజయరావువారి చారిగారు చురుకుగా పనిచేసిరి. బజారులలో వ్యవహారములన్నియు కట్టిపెట్టబడెను. అచ్చట ప్రార్థనలు జరిగెను. ఇంటింటికీబోయి చందాలు వసూలుజేయుటకు కమిటీగూడ నియమించబడెను. సాయంకాలము బహిరంగసభకు అన్నిసంఘములవారు నుండిరి. ఆదిద్రావిడులుగూడ సభకువచ్చిరి. అధ్యక్షతవహించిన తమ్మనచెట్టియారు జన్మతో సంబంధము లేకుండ అందరును సమానముగా నుండవలెనని చెప్పించు సభాకార్యక్రమమును ముగించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మధుర మ్యూసిషియన్లు కొన్నిలువారు శ్రద్ధానందుని మరణమునుగూర్చి సానుభూతి తీర్మానమును గావించి సభ సంతటితో నిలిపివేసిరి. (అ. ప్రె.)

అంగలూరు

గుడివాడ తాలూకా అంగలూరుగ్రామములో నున్న శ్రీపరమేశ్వరాలభక్తభజనసమాజపు హాలులో 9-1-27 తేది సాయంకాలము 7 గంటలకు శ్రీశ్రద్ధానందులవారి తర్పణదినమును గూర్చి యొకసభ గావించబడెను.

సభాకార్యక్రమము వేదపాఠములతోడను, దైవప్రార్థనలతోను ప్రారంభింపబడియె. తరువాత శ్రీయంత ఎన్నేని సుబ్రహ్మణ్యం చాదరిగారు శ్రీస్వామిలవారి జీవితమునుగూర్చి, వారి భగవంతురమును గూర్చి చెప్పి, ప్రజలందరు దుఃఖవారిధిలో మునిగిరి. తదుపరి కర్పూరహారతులతో సభ ముగిసెను.

యేజెల్ల శ్రీరాములుచాదరి.

కొత్తపల్లి (పిఠాపురం)

శ్రీ రావు వెంకటజగ్గారావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద 9 తేదిని సాయంకాలము 6 గంటలకు “రామారాయ పురమం దిరమున సభ జరుపబడి రావు సత్యన్నారాయా స్వామిగారి వల్ల శ్రీస్వామివారి జీవితమును గూర్చి యుపన్యాసించబడెను. అటుతర్వాత వారియొక్క చిత్రపటమును ఊరేగించి, దేవాలయమున వారి ఆత్మశాంతికొరకు ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

సత్యవాడ రామమూర్తి.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు సానుభూతి

ద 28-12-26 తేదీని రాయకుదురు మకాంలో జరుపబడిన భీమవరం తాలూకాబోర్డు మీటింగులో ఈదినప నుదాహరించిన తీర్మానము నిమిత్తం లక్ష్మీనారాయణగారివల్ల ప్రహేళ చేయబడి మహమ్మదు వుజేమల్లా సామెలుగారివల్ల ఆమోదించబడినది:—

“హిందూమత సర్వనిర్వహాపరులును దేశభక్తాగ్రేసరులును, త్యాగశీలురును, యోగీశ్వరులును అగు స్వామి శ్రద్ధానందుల వారి అకాల దుర్మరణమునకు యాభోద్ధవారు పరితపించుచు వారి ఆత్మకు శాంతిని, ఆముష్మికపదవిని, ఒనగూర్చుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచు, వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుటకు ఈబోర్డువారు తీర్మానించుచున్నారు.

వారి మరణమునకు కారకులై హిందూమహమ్మదీయసభ్యులునకు భంగమొనర్చు దురాగ్రహచేతపడడైన హంతకుని చర్యను నిరసించుచు అన్ని మతములవారు మతసహనము కలిగి, ఐకమత్యముతో దేశభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

పె॥ బాపిరాజు,

అధ్యక్షులు.

వల్లూరు

కడపజిల్లా వల్లూరుగ్రామం యువజనసంఘమువారు గౌహతీ కాంగ్రెస్ తీర్మానము ననుసరించి స్వామి శ్రద్ధానందగారి పటమును పూలహారాలతో నలంకరించి మహాత్మా గాంధీగారి పటమును జతచేర్చి మేళ,తాళ, దేశకీర్తనాది భజనములతోటి 9-1-27 తేది ఆదివారము సాయంకాలమున 5 గంటలకు గ్రామోత్సవము మిక్కిలి భక్తి శ్రద్ధతోటి జరుపబడెను. పిమ్మట గ్రామవైద్యశాలయందు పురవాసులు సహావేళమై మిక్కిలి విచారము

తోటి స్వామి శ్రద్ధానందగారి మరణమునుగురించి తమవ్యాఖ్యలమును వెలుబుచ్చుచు బ్రహ్మశ్రీ మేడవరం జన్నయ్యగారివల్లన బ్రహ్మశ్రీ మహాపురం కృష్ణదాస్ గారివల్లను స్వామిజీగారి జీవితచరిత్రనుగూర్చి విపులముగా గంభీరపన్యాసము లివ్వబడెను. జయజయశబ్ద కరతాళధ్వనులతోటి సభ పూర్తిచేయబడెను. అనంతపురము రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ కోమండరామస్వామి ఆలయమున ధనుర్మాస రాపత్ ఉత్సవమును జరిపిరి. అచ్చట మువారు రెండువందల పురజనులుచేరి స్వామిజీవారి జీవితచరిత్రమును వారి లోకోపకారమునుగురించి గంభీరపన్యాసము లివ్వబడి హర్ష పూరితమున స్కంద స్వామిజీగారి ఆత్మశాంతికొరకు భగవత్ ప్రార్థనలు సలిపి సభ ముగించబడెను.

వనం వెంకటసుబ్బయ్య.

కర్నూలు

కర్నూలు పురపాలక సంఘాగృత పాఠశాల విద్యార్థి నిలయపుబాలురు జనవరి 9-వ తేదీని శ్రద్ధానంద స్వామిజీ వారి దినమును బాగుగా నాచరించిరి. సాయంకాలము నాల్గు గంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. కె. యల్. పశుపతి అయ్యరుగారి రధ్యక్షతము నలంకరించిరి. స్వామిజీవారి చిత్రపటమునకు పూజ గావించబడెను. బాలురందరును దుఃఖపూర్వకముగా స్వామిజీవారి యాత్మశాంతి గల్గించుటకుగాను దేవుని బ్రార్థించిరి. దైవప్రార్థనానంతరము అధ్యక్షులు శ్రీ స్వామిజీవారి జీవితచరిత్రను, ఆంగ్లేయ భాషయందుపన్యసించిరి. వారి మృత్యువు భారతదేశమున కత్యంత దుఃఖకరమని నుడిపిరి.

(విద్యార్థులు)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రద్ధానందస్వామిలవారి స్మారకదినము రాజమహేంద్రవరమున యథావిధిగా 9-తేదీని జరిగిరి. సాయంత్రము భజనలతో శ్రద్ధానందుని ఛాయాపటము ఊరేంపబడెను. 5 గంటలకు చింతామణినాటకశాలలో శ్రీ జయంతి గంగన్నగారి ఆధిపత్యముక్రింద పురజనసభ జరిగెను గంగన్నగారు శ్రద్ధానందుడు మహావీరుడనియు, అవతారపురుషుడనియు, నవీనకాలపు యువజనులకు ఆదర్శపాత్రుడనియు జెప్పిరి. పిమ్మట గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు శ్రద్ధానందునిగురించి వారు చేసినపాటను పాడిరి. బులుసు రామజోగారావుగారు కొన్ని పద్యముల చదివిరి. శ్రద్ధానందుని జీవితమునుగురించి పండిరి మల్లిఖార్జున రావుగారు రుపన్యసించిరి.

అంతట డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఈక్రిందితీర్మానముపాదించిరి.

“కాంగ్రెసుకుల స్థాపకుడును, సుధీసంఘబనోద్యమ స్థాపకుడును, అస్పృశ్యభంధువును, హిందూమతోద్ధారకుడును నగు స్వామి శ్రద్ధానందుని మృతివలన హిందూమతమునకు గలిగిన మహాపవ్త్యమునకు మనమందరము చింతించుచున్నాము.”

బ్రహ్మశ్రీ చిలమర్రె లక్ష్మీనరసింహముగారును లాహోరు వాస్తవ్యులగు స్వామి జీవనమతగారును ఈ తీర్మానముమీద మాట్లాడినపిమ్మట ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

కనుపర్రె శ్రీరాములుగారి క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి

హిందూమహాసభ పక్షమున శ్రద్ధానంద సర్వజారము హిందూదేశసుంతలు 10 లక్షల రూపాయలు వసూలుచేయుటకు సంఘ మేర్పడినది గావున స్వామిసర్వరణనిధికి మనపట్టణముమాడ శక్తికలది సమర్పించి ధన్యత జెందవలెనని ఈసభ వారు హెచ్చరించుచున్నారు.

తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఈపట్టణములో హిందూమహాసభాశాఖ యొకటి ఏర్పరచి దానిద్వారా స్వామివారి శుద్ధిసంఘటనోద్యమముల జరుపుచు ఈమండలపరిశీతుల ననుసరించి యస్పృశ్యతానివారణకు కృషిసలుపవలెనని యభిప్రాయపడుచు హిందూసంఘమును పునరుజ్జీవింప జేయవలెనని ఈసభవారు ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు—నడింపిల్లి సుబ్బరాజుగారు.

ఆమోదకులు—ఖండవిల్లి రాజారావుగారు.

నిధి వసూలుచేయుటకు శ్రీ డాక్టరు రామారావు అరవి ఆదినారాయణమూర్తి అపున సుబ్బారావు పండిరి మల్లికార్జునరావు ఖండవిల్లి రాజారావుగార్లను సంఘముగా నేర్పరచిరి.

చీరాల

9-1-27వ తారీఖున సహాయకా గాంధీగారి ఆజ్ఞానసారము చీరాల సహాయక కమిటీ వ్యవస్థాపక సమావేశము ఈ గంటలకు శ్రీమం జనాభా గౌనుజేక్ సాహేబుగారి ఆధిపత్యముక్రింద కీర్తి కేంద్రమునందు స్వామి శ్రద్ధాన భక్తి ప్రకటించుటకు గొప్పసభ జరిగినది శుభము పొందువులు మహమ్మదీయులు కలసి నాలుగువందలు జనము వచ్చినారు శ్రీయుత వూటుకూరి రామయ్యగారు స్వామివారి జీవితమును గురించి, స్వామివారు చేసిన మహోపకారములను గురించి, హత్యను గురించి, చక్కగా ప్రజలకు బోధపడునట్లుగా ఉపన్యసించిరి హత్యనుగురించి చెప్పనప్పుడు సభకు ఆరుదెంచినవారందరు కంట తడిబెట్టినవారు లేరు తదనంతరము శ్రీయుతులు డాక్టరు మంగపతి నాయుడుగారు, జాలగంటి వెంకటసుబ్బారావుగారు, కోటంరాజు వైరాగిదాసుగారు, జనాభా సీడి సాహేబుగారు, మండూరి వీరాస్వామిగారు, పెండె రామలుగారు, పొట్లూరి చెంచుపున్నయ్యగారు, శ్రీకాకుళం పట్టాభి రామలు గుప్తగారు, రామకృష్ణయ్యగారు, స్వామివారి జీవితమునుగురించి, హత్యనుగురించి మాట్లాడిరి

ఈదిగువతీర్మానము, ప్రెసిడెంటుగారిచే ఉపసాహిం పబడి, ఏకగ్రీవముగా సభలోని ప్రజలందరు నిలువబడి ఆమోదించిరి.

తీర్మానము

“శుద్ధిసంఘటనోద్దేశ్యము పనులును, శాంతిదయాస్వరూపులును, అస్పృశ్యతానివారణచర్యకంఠులును, అగు స్వామి శ్రద్ధానందుని ఆకామరూపునకు యీసభవారు చింతించుచు వారి ఆత్మకు శాంతి నొసంగ పరాత్పరుని ప్రార్థించుచున్నారు”

సభాసంతరము స్వామివారు స్థాపించినటువంటి శుద్ధి సంఘటనోద్దేశ్యమువ్యాపనకై స్థానికనిధికిగాను సభలో యీ దిగువ వ్రాసినవారు చంపాలు వేయిచూరు

శ్రీకాకుళం సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారు	రూ 5-0-0
డాక్టరు మంగపతి నాయుడుగారు	2-0-0
వూటుకూరి రామయ్యగారు	2-0-0
జాలగంటి వెంకటసుబ్బారావుగారు	5-0-0
డివెల్లెల దుర్గాయ్యగారు	1-0-0
జనాభా ముక్తంసాహేబుగారు	1-0-0
జనాభా గౌనుజేక్ సాహేబుగారు	1-0-0
కాండూరి వరదాచార్యులుగారు	0-4-0
జనాభా ఖాహమోహిద్దీన్ సాహేబుగారు	0-8-0
మొత్తము	17-8-0

పై మొత్తము వసూలుచేసి గౌహతిలో జరిగిన హిందూమహాసభా తీర్మానప్రకారము డిల్లీలోవున్న పంజాబు సేవనల్ బ్యాంకింగ్ పంపబడును

(ఒక విలేఖరి)

గురుకుల పరిశ్రామిక కళాశాల

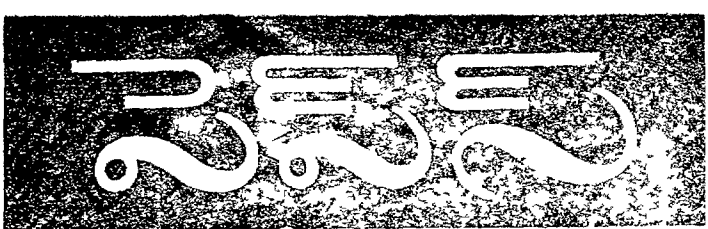
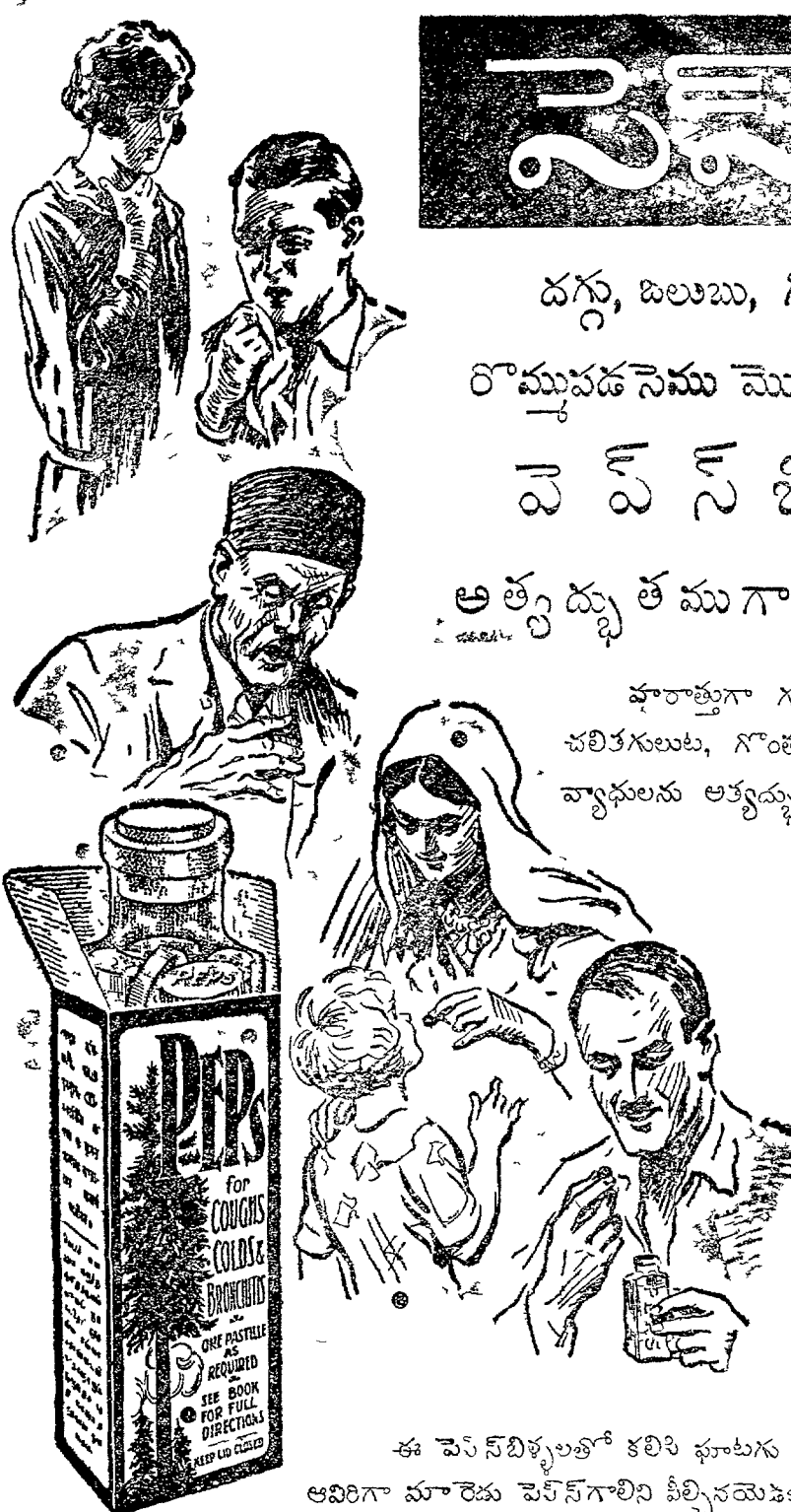
2½ లక్షల ధనసహాయమునకు శ్రద్ధానందుని విన్నపము

పంజాబులో ఆత్మ ప్రతినిధి సభవారు హరివ్యారమునందు శ్రద్ధానందుస్వామి స్వామిక చిహ్నముగ గురుకుల పరిశ్రామిక కళాశాల నిర్మించుటకై 2½ లక్షల ధనసహాయమునకు విన్నపమును ప్రకటించిరి దీని నిమిత్తమై స్వామివారు 1926 నవంబరు 27 లేదీన లాహోరులో ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవ సమయమున 1½ లక్షలతోరూప ఉపన్యసించినారు, 25 గురు డెరి రూ 1000 యివ్వవలెననికోరినారు, వారి ఉపన్యాస భాగమును “ప్రతాప” ఉర్దు దినపత్రిక ప్రకటించుచున్నది (ఆ ప్రె)

సీసా 1-కి, కు సు ము, వి పి చార్జి ర్యు 2-0-00

ఈమలను గణేరియా ఆరు సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును స్త్రీలకుగలుగు యేవిధమయిన కుమమవ్యాధిలయినను ఆశ్చర్యముగా కడుక్కున 1172-1756

ఆనందకుటీరము, 13, వైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

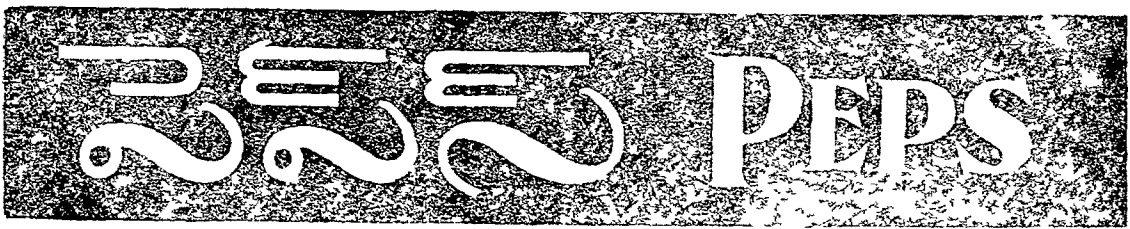
దగ్గు, బిలుబు, గొంతునొప్పి, రొమ్ముపడ నెము మొదలగు వ్యాధులను వె వ్ న్ బి ల్ళ లు అత్యద్భుతముగా నివారించును.

వారాత్తుగా గలుగు జలుబు, రాత్రులందు చలికలులుట, గొంతునొప్పి చెడుదగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అత్యద్భుతముగా కుహర్ అద్వితీయ మైన ఔషధము పెప్ న్ బిల్ల లను తీసుకొని పడుమున అవి నున్ని తమై చటు వంటి శ్వాసకోశములకును, గంఠ మునకును ఈశమనము గలుగజేయుచు జలుబును అంకురము లేకుండ పారద్రోలును. ఇవి సుకుమారమైన శ్వాస కోశములను మంచి ఆరోగ్య స్థితియందుంచుటయే గాక ఈశీతకాలమునందు, రొమ్ముకును, ఊపిరితిత్తులకును హాని కలుగకుండ కాపాడును

ఈ పెప్ న్ బిల్ల లతో కలిసి ఘాటగు అవిరుగూడ నీలుచేయబడిన అవిరిగా మారెడు పెప్ న్ గాలిని పీల్చినయెడల శ్వాసకోశముల నన్నిటికిని సుఖము గలిగించి వ్యాధులను నివారించును రొమ్ముకును ఊపిరితిత్తులకును గలిగించు అద్భుత ప్రత్యక్షలాభము లివియే పెప్ న్ బిల్ల లలో నల్లమందు లేకపోవుటచే, యువకులకును, వృద్ధులకునుగూడ వనికవచ్చును.

మెల సీసా 1-కి రూ. 1-0-0

మందులను విక్రయించు ఎర్తకులందరివద్దను దొరకును

మైసూరు పరిశ్రమల డైరెక్టరు మరణము

కాంగ్రెసుసంఘమువారి కృతజ్ఞత

మైసూరుసంస్థానమున శరీరముల డైరెక్టరుగానుండిన మహామదు జహిరుద్దీన్ షేక్సీగారు రాత్రియనుగుర్చి చాలశ్రద్ధహించు చుండినందున బెంగుళూరు కాంగ్రెసుసంఘమువారు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా యీ కల 10 వ లేదీని ఆంగ్లాక్రియ లో ఈపేటికి పైని ఘోషించుచున్నది (ప్రీ ప్రెసు)

మైసూరు ఎస్ ఎస్ ఆర్ కలెక్టరాధిపతి పాలకు వెంకటాచల పండితుగారుపంపిన రెండుకాలందరలకు కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి ఒకదానిపై శ్రీరామపట్నాబిషేకమును వరియొకదానిపై రాధాకృష్ణ ఎను కలం కాలండరలు అందముగాగున్నవి ఎలయిగారు పైనివినిరింపడిన విలాసమునకు ప్రాతికర్త.

జ్యోతిషము

జ్యోతిష, నావ గ్రహ శాస్త్రములందు సుప్రసిద్ధులైన (హాపెనర్ క ఎస్ ఎస్ లియ్యర్ ఎం ఏ జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞునిచే ప్రాచీన ఋషిశ్లోకలయె ధారా చేయఁబడిన శాస్త్రము నిజమని యజ్ఞానము అన్ని విషయముల విపులముగా తెలుపబడును మీబాంధము, లేవ జననకాలము, భవనతొలును పంపుడు

1 సం॥నకు రు 3 ఎ, 5 సం॥లకు రు 6 లు పూర్తిజీవితమునకు రు 10 ఎ 5 ప్రశ్నలకు రు 2 లు నొప్పున వార్త చెలుబడును ౦ వై బహదూర్ గారు కలెక్టర్ ఎస్ ఎమ్ ఎస్, కాన్ ఎల్ చెన్నయిరి కార్పొరేషను ముద్రాసు తెలిపినది - “మీరు ఏదో ఎట్లు జరుగబోవలెనది దానిని అవి అన్ని అట్లే సరిగాజరిగి, తృప్తినిచ్చినది ముందులకి దిగువనిసమనకు గ్రాయుగు

PROF K S N AIYAR, M A
34, Mosque St, Triplicane, Madras

శ్రద్ధానందుని చంపిన రషీదు విచారణ

జఖురుల్ రహమానుగారు హంతకుని తరపున వాదించుట

కోర్టునందు ప్రేక్షకులచే నింపబడుట

ధర్మసింగుగారు సాక్ష్యమిచ్చుట

మహమ్మదాల్లిగారు ముద్దాయిత్తో మాటాడుట

ఫిల్మ్, జనవరి 11 — చాలకోజులనుండి ప్రజలను ఆత్రుముతో వెలియుండజేసిన అబ్దుల్ రషీదు హంతకుని విచారణ సేగు ప్రారంభమైనది జిల్లాకోర్టును, మైదానమును, మిట్టలును, ఉదయమునుండియు ప్రేక్షకులచే నిండియుండెను కోర్టుమట్టును వేలకొలది జనులు తిరుచుండిరి వరండాలో వక్రస్థులు నిలువబడి హంతకునిమాడవచ్చునట్లై వేచియుండిరి కొందరిహంతకుగాజి అబ్దుల్ రషీదునుచున్నారు కోర్టులోనికి ఇరుపక్షముల నుండి చెరియొక యాద్రును పలువురు ప్రతికావిలేఖరులను మహమ్మదాల్లిగారిని లోనికివిడిచిరి సరిగా 11 గంటలకు కోర్టు మైదానంలోకి హంతకుడున్న మూసియున్న బండి వచ్చెను ద్రౌవరుప్రక్క నున్న పోలీసువలన ప్రజాసమూహము హంతకుడు తీసికొనిరాబడెనని యూహించి బండిపైకెగిరి పోలీసువారెంతజాగ్రత్తగ నన్ను ప్రజల నాపజాలకపోయిరి తరువాత పోలీసు దళమును అధికారులును వచ్చి సదాచిరి బండిపైపు తీయగానే పాడవై నన్ను మర్యాదాధరించి ఒక డిల్లీటోపీతోనున్న వ్యక్తి చెప్పివచ్చెను అతనితో ఒక పోలీసును ఉండెను చాల విచారగ్రస్తునివలె గనబడెను తరువాత యొకగంటకు ముద్దాయిని కోర్టులోనికి గొనివచ్చిరి శ్రీయుతి హెచ్ డి భానోబుగారు విచారించుచున్నారు

రహమానుగారు ముద్దాయిరైపు న్యాయవాది అయిన కోర్టువారి నెలకడిగి ముద్దాయిత్తో సంప్రదించెను తరువాత మెహర్షిందులూరి ఆడిటరుగారు మొదటి ప్రాసిక్యూషను సాక్షిగ పిలువబడిరి

మెహర్షిందు గారు

మెహర్షిందుగారి రీతిగురించి మహమ్మదాల్లిగారు “డి సెంటరు 28 వ తేదీన సుమారు నాలుగు గంటలకు నేను అఖిల భారతి కత్తిసభవారి లెక్కలు సరిచూచుచుండగా, ధర్మసింగు స్వామి శ్రద్ధానందునినాఖరు ఆఫీసువద్దకు వరుగై తిరిగివచ్చి సహాయముకొరకు కేకలిడెను ఆఫీసులోనున్న మేముండును కచేరీవిడిచి వానితోగూడ స్వామివారిగదికి పోతిమి అక్కడ ధర్మసింగు అబ్దుల్ రషీదు స్వామిని గురిచేసి చంపెనని తెలిపెను నేను స్వామిని బోరింగిలిపడియుండగా చూచితిని ప్రక్కనే ధర్మపాలును సామివారికార్యదర్శి అబ్దుల్ రషీదు రెండుకొల్లనడుమనుంచి అందిపెట్టియుండెను నాతోనేవచ్చిన స్వామి చిదానందులు నన్ను పోలీసువారికి ఫోనులో తెలుపవనగా ఒక పెద్దయ్యకొనిగిరిపంపవలసినవని ఫోనుచేసితిని” క్రాసుపరీక్షయందు ఇట్లుచెప్పెను “హనుచేసినతరువాత నేను స్వామి వారి గదికి వెలుపల నొకగంట సుమారు నిలువబడితిని మొదట గదిలోనికి వెళ్లినపుడు 2 1/2 నిమిషములక్రమమున నే నప్పుడు తుపాకిగాని లివాలరుగాని పిప్పలుగాని చూడలేదు నేను ఫోనులో ధర్మసింగు గాయమునుగూర్చి తెలుపలేదు సర్దారు ఛెట్టింగు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు నాచేసినది వ్రాసికొనిరి పోలీసువారివద్దకు నేను వెళ్లేదు పోలీసువారికి నాకేరిచ్చి వని ధర్మసింగు గాయమును గూర్చిన విషయమునే పోలీసువారికి తెలుపలేదు కాని అప్పటికే ధర్మసింగుగాయనుగూర్చి తెలిసెను నేను స్వామివారిని ఎరుగుదును కాని తరచు కర్మముండెనేడు ఆర్యసమాజమందు వర్ణాశ్రయము చూచితిని ధర్మపాలు అచియించగా ముద్దాయిముఖము నే చూడలేదు”

ధర్మసింగుగారి సాక్ష్యము

వైద్యాలయమునుండి తీసికొనివచ్చి ప్రత్యేకముగ కుర్చీనిచ్చి దానిపై గూర్చుండి జెట్టి శ్రీ ధర్మసింగుగారి సాక్ష్యమును తీసికొనిరి వారి కా లెక్కను నొప్పిగనేయున్నది ఆరేడిట్లు సాక్ష్యమిచ్చెను “డి సెంటరు 28 వ తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు సుమారుగా అబ్దుల్ రషీదు మేడపైకి వచ్చెను నేను రషీదును ఏవనిగూడ వచ్చితిరిని యడిగితిని తాను స్వామివారితో వచ్చాడటను వచ్చితినిని చెప్పెను దాక్షరు స్వామివారిని ఎన్నుకోను వట్టాడనని చెప్పెననియు అందువలన పక్షతో మాటాడబాలనయు ముద్దాయి తో చెప్పగా, ముద్దాయి ఇంకను అక్కడ నే యాగి ఒక సారి యా

యనను చూడనైన పిలుక అగతేమనినోరెను అప్పుడు స్వామివారి అవజ్ఞపై లోనికి తీసికొనిపోయితిని స్వామివారు రషీదును రాకకు కారణమడిగిరి తాను ఇస్తామునుగూర్చి వారితో మాటాడవచ్చితినిని ముద్దాయి చెప్పెను ఇప్పుడు కేకలేదనియు కొన్నికోజులు గడచిన తరువాత చర్చించుదు ననియు స్వామివారు తెలియజేసిరి అప్పుడు ముద్దాయి త్రాగటకు నీరడిగను ధర్మసింగు వానిని వెలుపలికి కొంపాయి నీటి నిచ్చెను నీరు త్రాగి లోనికి పరుగెత్తికొని వచ్చి పిప్పలుతో స్వామిని కాల్చి వేసెను నేను లోనకుపోయి ముద్దాయిని వెనుకనుండి పట్టుకొని ధర్మపాలుకై వేచియుంటిని వానిని పట్టుకొనగానే నా తొడపై కాల్చెను అప్పుడు స్వామి చిదానందుని సహాయమునకే బయటకు పోయి యుంచితిని వారు వచ్చిరి ఈలోపుగ నేనే నొకప్రక్క పకిపోతిని” అప్పుడు పిప్పలును చూపగా అదియే నని సాక్షి గుర్తుపట్టెను తరువాత అడ్డసవాళ్ల కిట్లు జవాబుచెప్పెను “నేను స్వామివారికి 15, 16 ఏండ్లనుండి నేనచేయుచున్నాను గాయపడిన తరువాత నాకు స్వల్పకాలపులేదు పోలీసువారు ఆనొకకొరకు నాకు పిప్పలు చూపలేదు నేను హత్య జరుగువరకును హంతకుని ఎన్నడును చూడలేదు నేనప్పుడు అసంపూర్తిగ చెప్పితిని పోలీసువారసంపూర్తిగానే వ్రాసికొనిరి తరువాత నేను చెప్పినలేదు, వారువ్రాసికొననులేదు మెహర్షిందుగారు స్వామివారిగదికి రాలేదు నన్ను చూచుటకు వైద్యాలయమునకు రాలేదు మొదటికాల్పునకు స్వామివారుపక్కమైకొట్టెడిరి తుపాకితో కాల్పునపుడు స్వామివారికి 2 మాడుఅంగులదూరమున నున్నాడు, ముద్దాయి గుమారు 4, 5 పర్యాయములు కాల్చెను మొదటికెప్పుకే స్వామివారు మంచముపై పడిపోయిరి పోలీసువారు పిస్తోలును హంతకుని చెతినుండితీసికొని నీ నిదివరలో చెప్పినది వారు వ్రాసికొననది పోలీసువారు నాకు చూపలేదు చదువలేదు వైద్యాలయమున ముద్దాయిచాయావటము చూచితిని ఎవకు నాకు చూపిలో తెలియదు

శ్రద్ధానందుని కార్యదర్శి ధర్మపాలు సాక్ష్యము

శ్రీ స్వామి శ్రద్ధానందుని కార్యదర్శి ధర్మపాలుగారు 8 వ సాక్షి ఇట్లు చెప్పిరి డి సెంటరు 28 వ తేదీన నేను ప్రక్కపై పరుండియుండగా స్వామి శ్రద్ధానందునిగది పిప్పలు ప్రేచ్చి గట్టుల వినవచ్చెను ఆక్షామే ధర్మసింగు ముద్దాయిత్తో పోరాడుచుండుట చూచితిని అప్పుడు అబ్దుల్ రషీదును పట్టుకొని క్రింద పడచెచి కూర్చుండియుంటిని అప్పుడు ధర్మసింగు గాయపడినది లేనిది నాకు తెలియదు నేను చాలాసార్లు తుపాకిచప్పుడు వింటిని స్వామివారు ఎట్లుపరుండినో నాకు తెలియదు జరిగిన 20, 25 నిమిషములలో పోలీసువారు వచ్చిరి పోలీసువారువచ్చి ముద్దాయిని పట్టుకొనివరకు నేను ధర్మసింగు గాయపడినది చూడలేదు అప్పుడు ఆతనితోడవై గాయము చూచితిని తనతుపాకితో చెవరించి సర్దారు చెట్టింగు ముద్దాయిచేతి నుండి రివాలరు లాగికొనెను” అడ్డసవాళ్లకు సాక్షి యిట్లు చెప్పెను “హంతకు డివివరలో స్వామిగదిలోనికి వచ్చిన సంగతి నాకు తెలియదు హత్యకు పూర్వము 10 రోజులనాడు నేను మెహర్షిందును కుదిరిపెనులో చూచితిని ముద్దాయిని పట్టుకొనుటలో నాకేమియు చెబుతగలలేదు పోలీసువారికి నేను చెప్పిన తరువాత ముద్దాయిచేరు నాకు తెలిసెను ముద్దాయిపట్టునే చూడలేదు బజారులో దానిని అమ్ముచున్నారని వింటిని ముద్దాయి ఒంటిమీద పోలీసువారు గాయముల చూచినదియు లేనిదియు నే చెప్పజాలను”

చిదానంద సన్యాసి సాక్ష్యము

నేటికి ఆఖరిసాక్షియు అఖిలభారత హిందూ సుధిసంఘ కార్యదర్శియగు చిదానంద సన్యాసిగారు ఇట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి “డి సెంటరు 28 వ తేదీ 4 గంటలకు నేను కచేరీలోనుండి లెక్కలు సరిచూపించుచుండగా ధర్మసింగువచ్చి స్వామివారు తుపాకి కాల్చబడిరిని తెలిపెను తర్వాత స్వామిచెంతకు బోడిమి ధర్మపాలు ఎవరినో నొక్కిపట్టుటయు, స్వామి ప్రక్కమైబోరిలబడియుండుటయు చూచితిమి “స్వామిని చూడుదునను ను గాయపడితిని అని ఏమెమో ధర్మసింగు చెప్పుచుండెను నేను మెహర్షిందుగారిని పోలీసువారికి తెలుపుడని గోరితిని, వారువచ్చి ముద్దాయి చేతి నుండి పిప్పలును

లాగికొనిరి ధర్మపాలుగారు అచియించిన వ్యక్తి ఈతడే” అని గుర్తుపట్టిరి

అడ్డసవాళ్లకు సాక్షి ఇట్లు జవాబుచెప్పెను “నాగడి స్వామివారిగదిదగ్గరనే యున్నది రోడుమీదనుండి రెండువైపులు మేడమెట్లు చెరియొకగడిలోనికి దోపిడీయును హత్యయెనతరువాత సర్దారు చెట్టింగు సాక్ష్యము తీసికొన ప్రారంభించెను, రాత్రి 8, 9 గంటలవరకు సాక్ష్యము తీసికొనచేయుండెను, చెప్పునదిగూడ వ్రాసికొనిరి హత్యకుముందు ముద్దాయినిచూచిన జ్ఞప్తి లేదు”

తేపు కోర్టులో విచారణజరుగునపుడు మరి 9 గడు ప్రాసిక్యూషను సాక్షులసాక్ష్యము తీసికొనబడును ముద్దాయిరైపున వందలకొలదిసాక్షులను జాగ్రత్తపెట్టుచున్నారని తెలియుచున్నది

(శ్రీ ప్రెసు)

మాలానా మహమ్మదల్లి ముద్దాయిత్తో

సంప్రదించుట

ఫిల్మ్, జనవరి 11 — మాలానా మహమ్మదల్లిగారు ప్రతికావిలేఖరితో నిట్లునెల విచ్చిరి “ప్రతి యొక్క డును ముద్దాయిని చూచుటకు భయపడి ఇంతవరకు ఆతనిని పట్టుకొని న పుట్టి నుండియు ఎవరును ఆతని చూడలేదని నాకు తెలియగా, నేను అబ్దుల్ రషీదును చూడబోయితిని నిన్న నీయరుపోలీసు చూపరెంటును ముద్దాయిని చూడవలెనని యని యడుగగా ముద్దాయిగూడ ఇష్టపడిన పిలువనని తెలిపిరి కొత్తాలువద్దనుండి 1 గంటకు ఫోనులో రషీదును జూడవచ్చునను వార్త వచ్చెను నేను అస్సస్ గా నున్నను ముద్దాయిరైండి సందర్భతో కొత్తాలువద్దకు పోతిని 1/80 గంటలకు మేము ఆతనిని చూడగలిగితిమి మల్లిఖ, జేవీద యాలు, ఖానుసాహెబు ఇక్రమ్తోపాకు సర్దారు చెట్టింగునంటి ఇతర పెద్దపెద్ద పోలీసుగార్లు, మేము మాటాడుచుండగా దగ్గరనుండి ఇనుపయ్యాలగదియందు ముద్దాయి కూర్చుండెను నేను “నీకును లేపు మంగళవారము విచారణవచ్చును దాని సందర్భమున నీకేమైనా గావలెనా” యని యడిగితిని తనకు కలము, సిరా, కాగితము గావలెననియు (ప్రాసనచేకొనటకు దునులుగావలెననియు) చెప్పెను ఇచ్చినదుక్కులదీసికొనెను గాని టోపీ సంగీకరింపలేదు ముద్దాయిట్లుమెంటు వ్రాయనుడ్యేంచి న సందర్భమున నేనిట్టి సందర్భమున నున్నయెడల రక్షణసదుపాయముల చూచుకొనను వకీలును పెట్టుకొనను” అని అంటిని ముద్దాయిరైండి ఇదివరకే వకీలును ఏర్పరచినట్లు తెలియ జెప్పెను నేనునామతమునే యంగీకరింపుడని ఎవరినితోను నొక్కిచెప్పట కిష్టపడను అని చెప్పెను

ముద్దాయికి సరియైన తగు సదుపాయములను మంచియాహారమును నిచ్చుచున్నారని ముద్దాయి చెప్పెను

(శ్రీ ప్రెసు)

ఫిల్మ్, జనవరి 11 — జెమెయిరు లులేమాయిహిందు కార్యదర్శి రాజప్రతినిధికి స్వామివారిహత్య సందర్భమున మహమ్మదీయులకు వ్యతిరేకముగ ప్రచారము జరుగుచున్నదనియు, అందువలన ఆనొకీతీయు సందర్భముల మహమ్మదీయ అధికారుల తొలగింపవలదనియు తంరి నంపిరి

(శ్రీ ప్రెసు)

ఫిల్మ్, జనవరి 11 — అఖిలభారత కుదిరిసభవారు వాన్సిక సభ ఆడివారము జరిగినది స్వామిశ్రద్ధానందుని వివాదకరమైన వరణమునకు విచారమునూచించి రాజారాంపాల్ సింగు, నారాయణసింగుగార్లును అధ్యక్షుడుపాధ్యక్షులుగను స్వామి చిదానందుగారి నే తిరిగి కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి

(శ్రీ ప్రెసు)

అకోలా, జనవరి 11 — ఇరువురు మహమ్మదీయులు శ్రద్ధానంద స్మారకదినమున హిందూమతమును స్వీకరించిరి

(శ్రీ ప్రెసు)

అకోలా, జనవరి 11 — నిన్న ఇచట లిలంకాంతరిక ములోకమాన్యభవనున జరుపబడెను అస్సప్రవలంకరును పాల్గానితి ఉద్రేకపూరితముగు సుపన్యాసము లీయబడెను 10 ఏండ్లవరకు సుధిసంఘటనోద్యమములగుగాను 20 ఏకరముల మీది ఆదాయము నిచ్చుటకు నేతుమోహనలాలు విహారిలాలు గారు వాగ్దత్తమిచ్చిరి

(శ్రీ ప్రెసు)

సర్ శ్యామ్ముల్ హోరుగౌతవయనము

రుగ్గీ, జన 10 — సర్ శ్యామ్ములుహోరుగారు ఫిల్మ్ కేరీనపీమ్మట, సార్వభౌముడు సర్ ఎరికిగడ్డెగారి నెంతయు కొనియాడుచు ముందంతయు వైమానికప్రచారము లాభించునని సామ్రాజ్యవైమానిక కంపెనీ శక్తిని జాటుచున్నదనిరి

వంశవృక్షము
కులవృక్షము
పూర్వీకములను వ్రాయుడు
టమిల్ వాడు ఆయుర్వేదిక్ సార్వస్వ
పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు

ఏ వి. కె. ఏ. వి. రాజమండ్రి,

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ జాతీయపక్షపువారే మంత్రులు

రాష్ట్రవేంద్రరావు దేశముఖుగార్లు నియమింపబడినది

సర్ చిట్టానీసుగారు అధ్యక్షుల వహించుట
నాగపూరు, జనవరి 11:-

శాసనసభ సమావేశము

అధ్యక్షుని అభినందించుట

శాసనసభ సేషన్ తిరిగిసమావేశమయినపుడు సర్ శంకర్ రావు చిట్టానీసుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటకు గవర్నరుగారు రంగీకరించిన విల్లుగారు చెప్పిరి.

సర్ చిట్టానీసుగారు అధ్యక్షులవని స్వీకరించినపిమ్మట సభానాయకులగు మర్రిసుగారు జాతీయపక్షముతరపున రాష్ట్రవేంద్రరావు గారు, బీరారు సభ్యులతరపున కపర్దీగారు, కాంగ్రెసు సభ్యులతరపున ఘనశ్యామసుంద్రగారు, మహమ్మదీయ సభ్యుల తరపున గులాము మొహిద్దీనుగారు అధ్యక్షుని అభినందించిరి. సర్ చిట్టానీసుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తన బాధ్యతలను పూర్తిగ నెరింగి తనకొప్పగింపబడిన కార్యములను జాతిమతభేదముల నెంచక సమదృష్టితో నిర్వహింప యత్నించెనని చెప్పిరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

సర్ సొంటేజు బల్లు గవర్నరుగారు మాతన్యాష్యుని సభ్యులను అభినందించిన పిమ్మట నిట్లువచనెడిది:-

మాతన్ రాజ్యాంగవిధానము కొనసాగించుటయందు యిదివరకుగల జెట్టిని యాయెన్నికలవలన పూర్తిజేసినందుకు సంతసింపచున్నాను. పార్లమెంటువారు తలపెట్టిన విధానమును పునరుద్ధరించుటకు మీరేమి నిశ్చయించితిరో తెలిసికొనుటకై వేదియన్నాను. మంత్రుల నియామకముగూర్చి యిదివరకు శాసనసభవలె మీరు ఆశ్చర్యభరితముగా దూరముగనుండినంతకాలము నేను నియోజకవర్గముల యుద్దేశమున స్వేచ్ఛగ కొనసాగింపజాలను. అందుకొరకై మీ రీసమావేశమనడెను నిశ్చయింతురోయని వేచియున్నాను.

చట్టములో పిలుకలిగినంతవరకు రిగరరు శాసనసభ్యులను నియమించడమైనది. ఈ నియామకములు చేయుటలో ఉద్ద్యోగులను ఎత్తువగ నియమించుటచే వారికి ఉద్ద్యోగేతరులతోను ప్రజాప్రతినిధులతో సంపర్క మెక్కువై ఉద్ద్యోగపరిపాలన కెక్కువ పిలుకలుగను గావున అట్టిపద్ధతి నవలంబించితిమి. శాసనసభ్యులు జాతిమత భేదములవిడిచి వికమత్యముతోనుండి ప్రభుత్వమువారి

తోగలసి జేశాభివృద్ధికై అజ్ఞానానారోగ్య దారిద్ర్యపితాచములతో సాధవలసియుండును. వైస్రాయిగారు ఈరాష్ట్రముకు వచ్చినసంవత్సరము యాభావము మరింత వృద్ధిపొందగలదు. అనుకూలవాతావరణ మేర్పడినచో యెట్టియత్నమైన ఫలితముగలదు అనిజెప్పి గవర్నరుగారు తమప్రభుత్వమువారు తయారుజేసిన విద్యావిధానములు జెయిలుపరిపాలన విధానము భూమి సాగుజేయు నూతనవిధానము మున్నగున్నవి కొన్నిగలవనియు వాటన్నింటిని కొనసాగించుట యీసభలో మంత్రులని యామకముగూర్చి యెట్లుతీర్మానించబడునో ప్రజాప్రతినిధులను ప్రభుత్వమువారి నే పరిపాలించ మందురో లేక ప్రజాప్రతినిధు లాభాభ్యుత్తమ వహించెదరో యనుదానిపై శాధారణది యుండుననిరి. కావున యీరాజ్యాంగ సమన్వయగూర్చి సభ వారిప్పుడు చర్చింపవలసి యున్నది. స్వపరిపాలన సంస్థలకు ఖాంబింప పార్లమెంటువారు దత్తపెట్టిన యీరాజ్యాంగ విధానము నందు శాసనసభ్యులు పాల్గొనుట యే సుంచిదనియు, తాను క్రమపద్ధతినే ప్రోత్సహించెదననియు, మంత్రులు లుండవలెనా లేదాయను నిర్ణయాధికారము సభవారికి విడచిపెట్టబడెననియు గవర్నరుగారు నుడిచిరి.

మంత్రుల వేతనముగూర్చి చర్చ

ఫలహారానంతరముసభ సమావేశమయినపుడు గౌ. మర్రిసుగారు మంత్రుల వేతనమునకై నెలకు రూ 8000 ప్రతానిధులకు రూ 1000 పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటును ప్రతిపాదించిరి.

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు గోలుగారు అందు రూ 8996 తగ్గించి మంత్రుల జీతములు రూ 4 గనే యుండవలెనని కోత ప్రతిపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు జాతీయపక్షమును నీడేర్పడుటగాన మంత్రులవలెనని సంగీకరింపరాదనిరి.

రాష్ట్రవేంద్రరావుగారు (జాతీయపక్షము) పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటును బలపరచిరి. తమపక్షమువారు సంస్కరణల కొనసాగింప సంగీకరించినది. తనపక్షమువారు రి 4 రు శాసనసభలో నున్నందున ప్రభుత్వమువారు తమకే మంత్రులవలెనని యవలసియుండుననిరి. సభవారు యీజీతముల గ్రాంటు సంగీకరించువరకు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి మంత్రుల నియమింతురను నమ్మకములేదనియు, అంగీకరించినచో జాతీయపక్షమువారి నే నియమింతురనియు మర్రిసుగారు బదులుజెప్పిరి.

కా. బ. కెల్కర్లగారు (స్వరాజ్య) సవరణను బలపరచుచు మంత్రుల భావికార్యక్రమము చెలువగోరిరి. సభాప్రారంభమునందే పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటునుకోరుట క్రమవిరుద్ధ మనిరి. నూతన నిబంధనల సవరణలబట్టి క్రమవిరుద్ధము కాదని లాకార్యదర్శి జాకన్నగారు జెప్పిరి. మంత్రుల కార్యక్రమము చెలిపినచో కెల్కర్లగారు మంత్రుల బలపరచెదరాయని రావుగారు ప్రశ్నించిరి.

డా॥ కేరుగారు (స్వరాజ్యము) జాతీయపక్షమువారు సంస్కరణములందు యేమాత్రము విలువయున్న ఆమాత్రమే ఉప

యోగింపదలచినదియు సంస్కరణములు నెలకు రూ 4000 విలువగలవి గావున స్వీకరింపవలెననియు, నేకు యుద్దేశమున్నచో రు 2 లకే అంగీకరించియుందురనియునుడిచిరి. రావు, కపర్దీ, జే శ ముఖు గార్లు ద్వంద్వవిధానమును నిరసించుచు అదివరకు గావించిన ఉపన్యాసభాగముల చదివిరి.

టలేగారు (కార్యకనియమితసభ్యుడు) గ్రాంటును బలపరచిరి. జి. మొహిద్దీనుగారు, జాతీయ పక్షము మంత్రులే ర్పడినచో మహమ్మదీయసభ్యులకు లేని ప్రాముఖ్యత యుండదని జెప్పి, ఆయినను తాను గ్రాంటును బలపరచెదననిరి.

జి. ఎన్. గుప్తగారు (స్వరాజ్య) రిన్నాసివు పక్షము వారు యిప్పుడు మంత్రులవలె స్వీకరించుటకు ప్రభుత్వము వారు జాతీయపక్షముపట్ల నెట్టి యంగీకారమైన నూచించి యుండిరా? యని ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు జబాబుదారిగా నుండనంతకాలము తన పక్షమువారు మంత్రుల నియామకమునకు అంగీకరింపజాలరు.

కాంగ్రెసువారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము సంతమొందింపజలంజిరి. దాని తిరిగి బ్రతుకనివ్వరు. కాంగ్రెసు గౌరవమునకా పాడి, స్వరాజ్యమును నిరంకుశాధికారుల వద్దనుండి స్థలిమి లాగుకొనవలెను. వారు స్వతాగానివ్వరు. అని జెప్పిరి. ఉమేశ్ చంద్ర పరతుగారు, కేదరుగారు గ్రాంటును బలపరచిరి.

గ్రాంటు అంగీకరించబడుట

ఇంతకొందరు మాట్లాడిన పిమ్మట చర్చ ముగించబడెను. గోలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. సవరణ 16-55 ఓట్లతో ఓడిపోయెను. గ్రాంటును గూర్చిన మొదటి ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడెను. రయితులకు ఋణములిచ్చుటకై రూ 32,5000 అవ్వ ముల్లిచ్చుటకై రూ 75,000 పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటులు గూడ అంగీకరింపబడినపిమ్మట సభ నాటికి ముగిసెను.

గవర్నరుగారిసతి, కార్యదర్శిగారి మూంజిగార్లు గౌరవ ప్రేక్షకులుగ సభకు విచ్చేసిరి.

మంత్రులనియామకము

మధ్యరాష్ట్రములో మంత్రుల నియామకముగూర్చి విచారింప జాతీయపక్ష నాయకులగు ఇ. రాష్ట్రవేంద్రరావు గారిని గవర్నరుగారు రాత్రి 7 గల ఆహ్వానించియుండిరి. వారుమరల మరునాడు 10 గల గూడ గవర్నరుగారితో ముచ్చటించిరి.

జాతీయపక్షమువారు నేడుమధ్యాహ్నము సమావేశమయి మంత్రులను ఏర్పాటుజేసుకొనిరి. రాష్ట్రవేంద్ర రావుగారును, ఆర్. ఎం. జే శముఖ్ గారును మంత్రులుగనుండురు.

ఈడుపుగంటి రాష్ట్రవేంద్రరావుగారిని, ఆర్. ఎం. జే శముఖుగారు మంత్రులుగ నియమించుట నిశ్చయము. ప్రభుత్వ ప్రకటన కెడుతుజూచుచున్నాడు.

నీయొక్క దేహదార్ధ్యమును, శక్తిని, జీవనోప యోగ్యత్వమును పెంపొందించుకొనుడు.

దేహహతుత్వమును వృద్ధిచేయు అత్యద్భుతలక్షణములు గల దని 40 సంవత్సరములుగా విఖ్యాతి చెందిన "వింకార్నిస్"ను గొప్ప టానికును ఉపయోగించుము.

వ్యాధి నివృత్తిచిన తర్వాత బలహీనతను, పాండురోగము, నరముల బాధ, నిస్సత్తువ మొదలగు వానికి సుమారు 17,000 మంది వైద్యులచేత సిఫారసు చేయబడియున్నది.

'వింకార్నిస్' పరిశుద్ధముగు స్వభావసిద్ధమైన ఆహారము. ఇది నరములకు పుష్టి నిచ్చును. రక్తమును వృద్ధిచేయును. క్రొత్తశక్తిని ప్రతాపమును కలుగజేయును.

నీ పెప్పర్లను బలహీనముగ నున్న, 'వింకార్నిస్'ను వాడుము. నీ కెంత త్వరలో ఆరోగ్యము గలిగి, బలమువచ్చునో గ్రహింతువు.

WINGARNIS
"The Wine of Life."

'వింకార్నిస్'ను పునఃయోగించుటయే, వ్రతముగా గైకొనుము. ఈమె, మార్కు, ప్రతిసీసాపై నున్నదో చూడుము. అన్ని దుకాణములలోను, ఉగ్రాణముల యందును దొరకును.

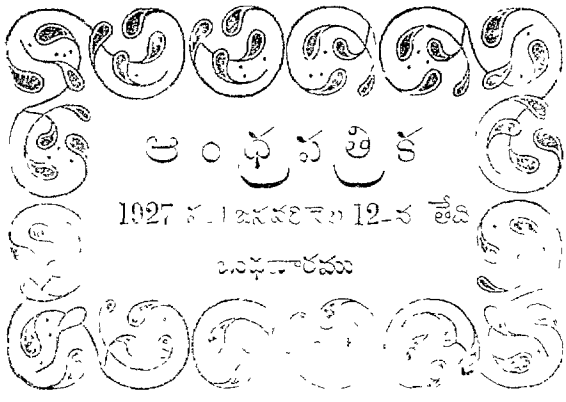

17,000 వైద్యులచేత
సిఫారసు చేయబడినది.

మంత్రాలు : బెంగాలు గవర్నరు

శాసనసభలో

బెంగాలు శాసనసభలో గవర్నరుగారు మంత్రాల నియామకము గూర్చి చెప్పినసంగతులు, సహకారవాదుల కయినను చింతాహము గలిగింపక మానవు. ఈమారు యినను ద్వంద్వప్రభుత్వము బెంగాలులో కొనసాగునను సమ్మతము, లిట్టనుప్రభువుగారి కింతవర కేర్పడలేదు. 17 వ తేదిన ఇరువురు మంత్రుల వేతనములకు గ్రాంటుల నియమల యు సని, ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులను గోరేదరు. బెంగాలు శాసనసభవారు గ్రాంటును నిరాకరించుచో, గవర్నరుగా కి నిర్ణయము సంగీకరించి ద్వంద్వ పరిపాలనమును పునరుద్ధరించు ప్రయత్నమును మానుకొందురట. ఇండియా మంత్రిగారి సంగతిని తెలిపెదరట. బెంగాలు శాసనసభ తన కారణమును నిలుపుకొనదలచునని, మంత్రులవేతనములకు సంబంధించిన గ్రాంటును తప్పక నిరాకరించుట యననరము. దేశబంధుదాసుగారిని గౌరవింపకుట కింతకన్నను కల్పద్రుమగు మార్గ ముండదు. ఇంతవరకు నంగ దేశమే రాజకీయవ్యవహారములలో ఇండియా ప్రభుత్వములకు మార్గము జూపుచున్నది. నంగదేశ విభజన సమయమున, జాతీయోద్యమమును దేశమునకు దురదలను విస్తరింప జేసెను. దేశభక్తిని పురికొల్పెను. స్వదేశప్రతమును నెలకొల్పెను. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభలో, దాదాభాయి నౌరోజీగారు స్వరాజ్య సందేశము నొసగిరి. స్వదేశీ జాతీయ విద్య, బహిష్కారతీర్మానములూ సభలో నామోదించెను. నంగదేశాందోళనము, విభజనమును దృఢీకరింప గలిగెను.

మరిల కలకత్తా కాంగ్రెసు సభలోనే, అసహాయోద్యమము ప్రతిష్ఠింపబడెను. శాసనసభ బహిష్కారము నిశ్చయింపబడెను. స్వరాజ్య పక్షమునకు, నంగదేశమే పుట్టినిల్లయ్యెను. దేశబంధుదాసుగారు స్వరాజ్యపక్షసందేశమును వ్యాపింపజేసి, తుదకు కాంగ్రెసుమహాసభవారిచే సవరింపజేసిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును సవరింపనలెను, లేనిచో అంతరింపజేయవలెనని ప్రతిజ్ఞ బూనిన దేశబంధుదాసు తనప్రతిజ్ఞను పీఠికాకాలములో కరివేర్చుకొనిరి. ద్వంద్వపరిపాలనమును వాదులు విరమించిరి. నేకు మరల దానిని పునరుద్ధరింప నుచుటకు కారణము, దాసుగారిబోలు ప్రతిఘటనకునే తేకుండుటయే. కాని, దాసుగారి పట్ల కృతజ్ఞత నుపుటక గురను పక్షభేదము లేక, పట్లను 17 వ తేదిన మంత్రులవేతనములకు నిరాకరించి, నంగ దేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము కల్పింప తక్కుంగల వరము లక్కరలేదని స్పష్టముగ వెల్లించి కేంద్రము యననరము. ఈసంగతినే లిట్టను ప్రభువుగారు ఇండియామంత్రికి తెలిపి, వారివ్యామో

హమును బోగొట్టెదరు. ఈసమయమున వెనుకవో, నంగ దేశమునకు తీరిచిస్పష్టము పాటిల్లును. నంగదేశము తన నాయకత్వమును బోగొట్టుకొనును. నురికొన్ని చార్జు చులబోగూడ నిరోధమార్గము నెలవిందింపకు శాసనసభలు కుతూహలము జూపుచున్నవి. నంగ దేశము తనభర్తమును నెరకేర్పించి, ఇదిరహస్యములకుగూడ నిమిత్తాహము గొంగకమానదు. కొలదిరోజులలో తాము ఇండ్లండుకు నియమ మొదలమయి, సంస్కరణముల కలమేమని తమను ప్రశ్నించెనరనియు, లిట్టను ప్రభువుగారు పలికిరి. లిట్టను ప్రభువుగారు సోదరుదేశీయులకు కేంద్రగణజవాం క్కటియే గలదు. భారతీయులు స్వపరిపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారగాన, స్వల్ప సంస్కరణములతో వారు సంతృప్తిపెందరనినా. ఈసంగతిని వెల్లడిజేయుటకు 17 వ తేదిన బెంగాలు శాసనసభ్యులు ముందుకు రావలయును. కాంగ్రెసు పక్షమువారు గ్రాంటును తప్పక నిరాకరింతురనుట విశ్వయము. సహకారవాదులయినను, గ్రాంటు సంగీకరించుట భావ్యము గానేరదు. ఏలనన, మంత్రులెవ్వరో తెలియకముందే, వారి వేతనముల కేటుల సమ్మతి జూపగలరు? ఇరువురు మంత్రులను నియమించినపిమ్మట, గ్రాంటు నడుగుట సమంజసముగ నుండును. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ముగ్గురు మంత్రుల నియమలయనని కోరిరి. బెంగాలువంటి మేజరు రాష్ట్రమునకు, ఇరువురు మంత్రులను నియమించుట పరిహాసాస్పదము. పంజాబుకు మువ్వరు మంత్రులు లుండ, బెంగాలుకు ఇరువురు మంత్రులను మూత్రమే నియమించుట హాస్యాస్పదముగాదా? ప్రస్తుతస్థితిలో ముగ్గురు మంత్రులను నియమించుట దుర్లభమని గవర్నరుగారు ఎంచుచో, ద్వంద్వప్రభుత్వమును పునరుద్ధరించుటకు పీలులేదని యంగీకరించి నయియెగును. అట్టితరి, ఏలయియనెన్? మంత్రుల నియామకము తమకు సాధ్యపడలేదని, లిట్టను ప్రభువుగారు ఇండియామంత్రిగారి కేల తెలుపగూడదు? లేనిచో ఆర్థాటముల కేయనేల? శాసనసభ్యులను మొగమొట్టపెట్టనేల? మంత్రుల నిరువుర నొకవేళ నియమించినను, వారు ఎంతకాలము తమస్థానమును నిలుపుకొనగలరు? చిరకాలము నిలుపుకొనజాలరని సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు స్పష్టముగ తెలుపుచున్నారు.

మువ్వరు మంత్రులను నియమించుట అసంభవమగుచో, ఇరువురు మంత్రులను నియమించుటయు అసంభవమే యగును. గవర్నరుగారు దెలిసిన కారణముల విచుక పరిశీలించుము. వీరి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, ముగ్గురుమంత్రులను నియమించుచో, హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కిద్యోగములను సమానముగ బంచిపెట్టుటకు పీలులేదట. అందుచే మరల మహాస్వర్థులు పోరాటములును సంభవించునట. ఉన్నచో ఇరువురు మంత్రులు లుండవలయునట. లేనిచో నలువురుమంత్రులు లుండవలయునట. అట్టితరి, హిందువులపట్లను మహమ్మదీయుల పట్లను సమానముగ అనుగ్రహమును జూపవచ్చునని లిట్టను ప్రభువుగారి తలంపు. నలువురు మంత్రులతో బని యుండదుగాన, లిట్టను ప్రభువుగారు ఇరువురనే నియమింపదలచిరి. వీరిలో నొకరు హిందువులుగను, మరియొకరు మహమ్మదీయులుగను నుం

దురు. ఒకవేళ మూడవ మంత్రిని నియమింపవలసి వచ్చుచో, యూరపీయనుల నొకరిని నియమింపవలసి వచ్చునని, బెంగాలు గవర్నరుగారు సూచించిరి. సంస్కరణములను వీ రెట్టిపితికి దీసికొనివచ్చుచున్నారో యూహింపవచ్చును. యూరపీయనులను మంత్రులుగ నియమించెనరనుభయముచే, ఇరువురు మంత్రుల ఏర్పాటును సహకారవాదు లంగీకరింతురని, వీరు భావించియుందురు. యూరపీయనుల కిచ్చుచున్న యున్నతోద్యోగములు చాలక, మంత్రులదవులను గూడ వారికి కట్టిపెట్టవలయును గాబోలు! లిట్టను ప్రభువుగారి చమత్కారమును, బెంగాలు శాసనసభ్యు లీసరికి గ్రహించియుందురు.

ఇరువురు మంత్రుల ఏర్పాటుకు, సహకారవాదు లంగీకరింతురా? అంగీకరింతురేని, మంత్రుల వర్గము అచిరకాలములో అస్తమించును. బెంగాలు పరిస్థితులలో హిందూమంత్రియు, మహమ్మదీయ మంత్రియు గలసి పనిచేయుటగాని, శాసనసభ్యులందరును వీరికి తోడ్పడుటగాని, జరుగునని తోచదు. మహమ్మదీయులలోనయినను రెండు బలమగుకత్తులుండుటచే, మహమ్మదీయమంత్రికి మహమ్మదీయుల తోడ్పాటుయినను చేకూరజాలదు. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారుగాని, డాక్టరు సుహృద్వాద్ గారు గాని మంత్రులు గాకుండుట కింగీకరింతురా? మువ్వరుమంత్రుల నియామకమువలన ఎట్టియనర్థములు చేకూరునని గవర్నరు భావించిరో, ఇరువురుమంత్రుల నియామకమువలన అంతకన్నను ఎక్కుడు అనర్థములు వాటిల్లునని గ్రహించుట మేలు. కడపటివానిని సర్ అబ్దుల్ రహీంగారిదివరకే పేర్కొనియుండిరి. సహకారవాదులయినను, స్వలాభముబట్టి చూచినచో, మంత్రుల నియామకమున కింగీకరింప కుండుటయే మేలు. బెంగాలు రాష్ట్ర గౌరవమును కాపాడవలచుచోమాత్రము, ఏపక్షమువారును ద్వంద్వప్రభుత్వ పునరుద్ధారణకు సమ్మతించజాలరు. మంత్రులపట్ల విశ్వాసములేనిచో, బడ్జెట్టుసమయమున వేతనముల విషయము చర్చకు వచ్చినపుడు, వానిని నిరాకరించుటయో తగ్గించుటయో జరుగునని, గవర్నరుగా రాశపెట్టుచున్నారు. ముందేమి జరిగినను, ప్రస్తుత సమయమున వేతనముల గ్రాంటు సంగీకరింపవలయు సని, లిట్టను ప్రభువుగారు వేడుచున్నారు. కాని, 'అడునుద్రొక్కనేల, కాలుగడుగనేల' అను రీతిని, నిరర్థకమగు ద్వంద్వపరిపాలనమునందు జక్కుకొని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నాటకపరచుట, నంగదేశప్రతినిధులకు పాడి గాజాలదు. రాబోవు సోమవారమునాడు బెంగాలు శాసనసభవారిట్టి జవాబిత్తురో చూడవలయును.

రెండవ యువజన సమావేశము

నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో గూడిన రెండవ యువజనసమావేశము, యువకుల యుత్సాహముతో, సువ్యక్తపరచెను. దేశపురోభివృద్ధియంతయు, నేటి యువజనులపైననే ఆధారపడియున్నది. వీరి హృదయములలో నాటుకొనెడి సద్బిజములు క్రమక్రమముగ వికసించి, భావ్యభివృద్ధికి తోడ్పడగలవు. సత్యమూర్తిగారును, సభాధ్యక్షులును జేసిన హితోపదేశము యువజనులను నూతనోత్సాహపరచుట జేయజాలి యున్నది. యువజనులలోగూడ,

జాతిమతద్వేషములను వెంపుజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నందుల కెంతయు చింతించెదము. అట్టి ప్రేరేణలనుండి యువజనులు విముక్తులు గావలయును. ప్రతివారును గాంధీమహాత్ములును, క్రీస్తులును అగుటకు అవకాశములున్నవని, అధ్యక్షులగు ప్రాధేనరు పురుషోత్తముగారు హెచ్చరించిరి. వీరి నుడయోగించుటకు, యువజనులు డీక్షబూసవలయును. యువజనసమావేశమువారు, చిత్రకళాప్రదర్శనమును, కద్దరు ప్రదర్శనమును గూడ ఏర్పాటు జేయుట, వారి కార్యచిత్తుకు నిదర్శనమని భావింపవచ్చును. కాని, యువజనుల సమావేశములుగూడ, కేవల వాక్పూర్వ ప్రదర్శనపు సభలగుచో, భావిపరిణామముగూర్చి ఆశపాడమజాలదు. గ్రామపునర్నిర్మాణముగూర్చి విద్యార్థులు తరుచుగ ముచ్చటించుచున్నారు. కార్యక్రమానికి నేర్పరుచుచున్నారు. వీనిని కొనసాగించుటకు వీరు కృతనిశ్చయులగుచో, దేశమున కెంతయోలాభముండును. దేశనాయకులకువీరుమిగుల తోడ్పడినవారగుదురు. యువజనులు కద్దరుప్రదర్శనముల జరిపి, కద్దరును ధరింపకుండుట, హాస్యాస్పదముగ నుండును. కనీసము కద్దరుధారణము విషయమున నయినను, విద్యార్థులు ప్రతినబూనుచో, అమూల్యమగు సేవ జేసినవారగుదురు. అన్ని తరగతులవారును మాతృసేవకు బూనినపుడే, దేశమాత ధన్యతగాంచును. స్వదేశప్రదర్శనమును ప్రారంభించిన, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు నేటిదినముదయమున తెలిపిన హితవాక్యములను అనుష్ఠానమునకు దెచ్చుట విద్యార్థుల ప్రధానకర్తవ్యము. ఇంతవరకు జరిగిన విద్యార్థిసభలుగాని, యువజనసభలుగాని, తాము గావించినతీర్మానములను శ్రద్ధగ కొనసాగించినట్లు గనుపింపదు. రెండవ యువజనసభాసభవారు గావించినతీర్మానము లటుగాక ఫలప్రదములగు నని నమ్మెదము.

మధ్యరాష్ట్ర మంత్రివర్గము

ఇంతకుపూర్వము ద్వంద్వ పరిపాలనము సంతరింపజేసి, ఖ్యాతిగాంచినమధ్యరాష్ట్రములు వెనుకత్యజించిన విధానమును తిరిగి యవలంబించుట, దేశదురదృష్టము తప్ప వేరుగాదు. స్వరాజ్యపక్షముపై తిరుగుబాటునలిగి రిస్సాంసీవునహాకారపక్షమువారు, ఇట్టిసిత్తిని దెచ్చిపెట్టిరి. స్వరాజ్యపక్ష విధానమును సమర్థతతో కొనసాగించిన, రాఘవేంద్రరావుగారు సేమ ప్రధానమంత్రులుగ నియమింపబడిరి. మంత్రివర్గము నేర్పరుపవలె నని, మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు వీరిని గోరిరి. దేశముఖుగారు రెండవ మంత్రులు. గవర్నరుగారు శాసనసభలో ముచ్చటించుచు, మంత్రులకు ప్రానుసర్దు శాఖలను వప్పించుటయూ, లేకుండుటయూ యను సమస్యను నిర్ణయింపవలెనని కోరిరి. మంత్రులవేతన వ్యయము శాసనసభవారంగీకరించినను, ప్రస్తుతమంత్రివర్గమునకు కొందరు సహకారవాదులు తమ ప్రాతికూల్యమును తెలిపిరి. మంత్రివర్గము కేవలము ప్రదర్శనము బోలియున్నదనియు, చిరకాలమునిలువజాలదనియు, వీరివాదము. కాంగ్రెసునిర్ణయమునకువిరుద్ధముగ ప్రవర్తించదలచిన శాసనసభ్యులు తమ లోకమును త్వరలోనే గ్రహింపక మానరు. రిస్సాంసీవు సహకారపక్షమువారయినను, మంత్రులకు తగిన యధి

కారమును, స్వాతంత్ర్యమును గలిగినగాని, తాము ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహింప మని తెలుపుచుండిరి? ప్రస్తుత సమయమున, సంస్కరణములందు ఏవిధమగు మార్పు లయినను గలిగెనా? ప్రభుత్వమువారు ఏవిధమగు రిస్సాంసు నయినను జూపిరా? లేనియెడల రిస్సాంసీవు సహకారపక్షమువారు, నూతనచర్యవలన తమకుగాని, దేశమునకుగాని లాభమొనర్పజాలరు.

జాతీయవిద్య : ప్రభుత్వదృష్టి

జాతీయవిద్యావిషయమై జప్తిసు మంత్రులు గనుపించిన ప్రతికూలవైఖరి నెల్ల రెరిగియేయున్నారు. జాతీయవిద్యాప్రతిష్ఠాపనలకు స్థానికస్వరూపాలనసంఘములు ధనసహాయముజేయగూడదని, ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువిచ్చుటచే, ఈసంఘములు జాతీయవిద్యకు తోడ్పడజాల కున్నవి. స్థానికసంఘములు నిర్మాణకార్యక్రమమునకు సాయపడ వలయునని పలువురు గోరుచున్నారు. కాంగ్రెసు సభ్యులు వీనియందు ప్రవేశించుటకు ముఖ్యకారణ మదియే. ఇట్టి సందర్భములలో వెనుకటి నిరోధములే కొనసాగునేని, స్థానికసంఘములు నిర్వీర్యము లగును. దేశనాయకులను గౌరవింపగూడదనియు, కద్దరుకును, జాతీయవిద్యకును తోడ్పడగూడదనియు, తేలును. ఇట్టి యక్రమపు టుత్తరువులచే, సుప్రసిద్ధ జాతీయప్రతిష్ఠాపన లగు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకును, శారదానికేతనమునకును స్థానిక సంఘములు తోడ్పడుట కవకాశము దప్పిపోయినది. నూతనమంత్రులు, జాతీయవిద్య, కద్దరు, మున్నగు అంశములపట్ల సుముఖత జూపియుండుటచే, కాళేశ్వరరావుగా రీవిషయమై ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నామోదించి, వెనుకటి నిషేధములను తొలగించుట ధర్మము. లేనియెడల, స్థానికసంఘముల స్వేచ్ఛ నరికట్టి, వానియపయోగమును భంగపరచినవారగుదురు. సంస్కరణవిధానము క్రింద, మంత్రులు ప్రజలకు విశేషావకాశముల సలుపజాలకబోయినను, తమశాఖలమూలమున అవకాశమయినను జరుగకుండు కాపాడవచ్చునుగదా.

నారాయణమీననుగారి విడుదల

మాఫియా అల్లురుల సమయమున ద్వీపాంతరవాసశిక్ష నొందిన నారాయణమీననుగారు నిర్దోషియని, అన్ని పక్షములవారును తలంచుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమువారే గాక, జప్తిసుసభ్యులు నయితము ఇటులనే భావించుచున్నారు. ఇంతయిగాక యూరపియనులుగూడ వీరి విడుదలను గోరిరి. ప్రజాభిప్రాయము విడుదలను గోరుచున్నది. ఇదివరకు శాసనసభలలో ననేకమారు లీవిషయమై సభ్యులు ముచ్చటించిరిగాని, ప్రభుత్వమువారు అనుకూలమగు జవాబిచ్చియుండలేదు. రాబోవు శాసనసభలోగూడ ది. బ. కృష్ణకామయ్య, అయ్య దేశరకాళేశ్వరరావు, మున్నగు సభ్యులు నారాయణమీననుగారిని విడుదలజేయవలయునని తీర్మానములను ప్రతిపాదించెదరు. ప్రభుత్వమువారిమారయినను, విడుదల కంగీకరించెదరే లేదో చూడవలయును. వీరినికను నిర్బంధమున నుంచుటవలన, ప్రజలలో మరింత యసంతృప్తిగలుగుటదప్ప వేరులాభముండజాలదు.

కెనియా సమస్య

కెనియా సమస్య మరల విషమస్థితికి వచ్చినది. భారతీయులపై తలపన్నును విధించెడి ఆర్డీ నెన్నును, కెనియా శాసనసభవారు డిసెంబరు 22 వ తేదిన అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వనియమిత భారతీయ సభ్యులు, తలపన్ను విషయమై తీవ్రమగు నాక్షేపణల గావించిరి. తలపన్నును విధించుటకు కారణము విద్యావ్యాప్తియని చెప్పినను, నిజముగ రాబడిని బెంచుకొనుటకుదప్ప వేరుగాదు. వైద్యసహాయము విమిత్తము, మరియొక పన్నును విధించెదరట. భారతీయ సభ్యులు చేసిన ఆక్షేపణలకు, ప్రభుత్వమువారు సరియగు జవాబు జెప్పజాలకబోయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వెంటనే జోక్యముదీసికొనవలయునని, దేశాయిగారు కోరుచున్నారు. వీరి కోర్కె ఎంతవరకు నెరవేరునో చూడవలయును.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

గౌహతీ మహాసభ జరిగినపిమ్మట కార్యసంఘ

సభలో నామోదించబడిన తీర్మానములు

“ప్రతి గ్రామమునను పదిమందికి తక్కువగాకుండా కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకును, కాంగ్రెసు సభ్యులొసంగవలసిన చందాలను వసూలుచేయుటయే గాక రాష్ట్రమున కాంగ్రెసుప్రచారము నిమిత్తము అదనముగా ప్రతి గ్రామమునను ఒక రూపాయికి తక్కువగాకుండా కాంగ్రెసు నిధికి ధనమును వసూలు చేయుటకును, ప్రతి యూనియనుకుగాని లేక కొన్ని గ్రామములకు కలిపిగాని ఒక కాంగ్రెసు సంఘమునకు తక్కువగాకుండా కాంగ్రెసు సంఘముల నేర్పరుచుటకును ప్రచారకులను (నర్కర్సు) నియమింపవలెనని ప్రతిరాష్ట్రములో నున్న మండలకాంగ్రెసు సంఘములనన్నిటిని ప్రతిరాష్ట్రీయ సంఘమును కోరవలెనని కార్యసంఘమువారు కోరుచున్నారు.”

“ఈరీతిగా ఒక రాష్ట్రమున వసూలు చేయబడిన చందా మొత్తమును మూడువంతులు చేసి ఒకవంతును ఆరాష్ట్రమునందలి గ్రామసంఘములకును ఒకవంతును మండలసంఘమునకును ఒకవంతును రాష్ట్రీయ సంఘమునకును యొసంగవలెనని యేర్పాటు ప్రస్తుతము ములులో నుండవలెనని కార్యసంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

బొంబాయికొన్ని నామినేషనులు

ఇరువురు స్త్రీలు నియమింపబడవచ్చును

బొంబాయి, జన. 11:—బొంబాయి శాసనసభ నామినేషనులు గురువారమునాడు ప్రకటింపబడెను. ఇరువురు స్త్రీలు శాసనసభ్యురాంబుగా నియమింపబడవచ్చును.

(శ్రీ ప్రెసు)

భారతశాసనసభ

రాష్ట్రములనుండి అధికారసభ్యులు

శ్రీ జన. 11:—భారతశాసనసభకు వేరువేరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకుండి అధికారసభ్యులు నియమింపబడిరి. వారెవరనా?—

మదరాసునుండి:—ఇవాన్సు, దివాన్ బహదూరు టి. రాఘవయ్యగార్లు.

బొంబాయి:—యస్. డబ్లియం. ఎల్. సెన్, యస్. డి. హెయిగుగార్లు.

చెంగాలు:—జి. టి. డొనోవన్, ఖాన్ బహదూరు వసీరుద్దీన్ అహమ్మద్ గార్లు.

కంయూక్ రాష్ట్రములు:—కీక్ గారు

పంజాబు:—ఖాన్ బహదూర్ మియన్ అబ్దుల్ అజీజ్ గారు.

హిందూ బరిస్సాన్ — రాయబహదూర్ శ్యామ్ నారాయణగారు.

మధ్యరాష్ట్రములు:—యం. సి. గ్రీన్ ఫీల్డుగారు

అస్సాం:—జి. హెడ్లెట్టుగారు.

బర్మా:—టాన్ కిక్ సకాగారు. (ఆ. ప్రె.)

తెలిఫోను

అట్రావా, జనవరి 11—అట్రావాకును ఇంగ్లండులో కున్న బ్రిష్టానాటరునకును తెలిఫోను ఏర్పాటుచేసిరి చాలాగా నేయున్నదట హార్మి రచిరట దీముపద్ధతిని తెలిఫోను పరీక్ష కుపయోగించెదరట మొదట పోస్టాఫీసువారు

నికరగ్యా గొడవ

మనగ్యా, జనవరి 10—లాస్ వర్గాను తటస్థదేశముగ ప్రకటించిరి అమెరికనునావికులు అచట ప్రవేశించిరి అల్లరులు లేకుండ

జనవరి 11—యునైటెడ్ స్టేట్స్ నౌకాదళములు బిల్లాఫీల్డుకు 55 మైళ్లు ఉత్తరముగ బ్రింజాపోలాగర్ల దిగినవి ఈ పట్టామును తటస్థపట్టా మనిరి

మరణవార్తలు

బెర్లిన్, జనవరి 10—హుప్టర్ చాంబర్లెనుగారు చనిపోయిరి యుద్ధసమయమున బ్రిటిషువారిన్న ఇతినికి ఎంత మాత్రము కీర్తిచెదగారు

డి పియోలోగారు చనిపోయిరి ఇతడు పొల్ల మెంటు కన్సర్వేటివునకుడు

జర్మనీలో రాజకీయపు మార్పులు

క్రొత్తప్రభుత్వము

బెర్లిన్, జనవరి 11—క్రొత్తప్రభుత్వము నేర్పాటు చేయుటకు హిందెంబర్గారు డాక్టరు కర్టిస్ గారిని నియమించిరి కర్టిస్ గారు ప్రజాపక్షముయొక్క రైటువింగును జెందిన వారు ప్రజాస్వామ్యవాదులనుండి బాతీయవాదులను ప్రభుత్వములో జేర్చుట వీరిమతము

కౌన్ థియేటర్ లో

12-1-27 లేడి బుధవారము మొదల

14-1-27 లేడి శుక్రవారమువరకు

జనమునకు శెండు ప్రదర్శనములు సా॥ 6-15 గం॥ రా॥ 9-30 గం॥

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

అమితోత్సాహమును గలిగించు

“బెల్ మాన్సు మిలియన్సు”ను

ప్రదర్శించుటకు గుప్తసిద్ధపటము “సిగ్నల్ గ్యాట్రీయట్” ప్రధాన కథానాయకుడు ఈ రాత్రి 6 రిల్లుల కడపటి అధ్యాయం 2 భాగములు హాస్యముకూడ చూపబడును

బిక్-వోల్స్ ప్రేషనువద్దవున్న

పందలపాక గ్రామంలోని

గోదావరి స్పిన్నింగు అండు

వీవింగు మిల్లు

లిమిటెడ్ యొక్క ఆస్తి

వేలంనోటీసు

పైపెరుగలనూలు మిల్లులొలాకు ఇంజను, బాయిలరు, స్టలము, షిల్లింగులు, 2772 కదుళ్లుగల యావత్తు నూలుపడుకు యంత్రసామాన్యు సహా 30-1-1927 ఆదివారం మధ్యాహ్నం గం 3-0 లకు పందలపాక మిల్లుస్థలములో బహిరంగముగా వేలంవేయబడునని యిందుమూలముగా తెలియజేసెను నది పాటదార్లు పాట ఆరణ్యమునకు మందుగారు 100-0-0 డిపాజిట్టుకట్టవలెను పాట ఖాయపడినచెట్లనే వేలంమొత్తం లో చూట్టి 25-0-0 వలతున చెల్లించవలెను ఇతరవరతులు, వివరములు యాదిగవ సంకేతంచేసినవారి ఆఫీసులోగాని, పాట కాలముందుగాని, తెలుసుకొనదగును

రాజమండ్రి } దేవత శ్రీరామమూర్తి,
11-1-1927 } లక్ష్మణుడు.

మీ దేశీయ పరిశ్రమలనే ప్రోత్సహింపుడు

కొనుడు

పరిశుద్ధమైన వన్ని లో చేసిన ‘లాలిమ్లి’ సరకులనే 50 సంవత్సరములుగా హిందువులచే హిందూదేశములో చేయబడినవి.

అన్ని సరకులును స్వచ్ఛమైన ఉన్ని అని ఉత్తరవాదము

అనుకరి మును ఎర్పించుడు
‘లాలిమ్లి’ సరకులనేకొన
ప్రతిన గొనుడు

ఇతరదేశములనుండి దిగుమతి సరకులు పూచీ నివ్వజాలవు. కాని ‘లాలిమ్లి’ తన యోగ్యతకు పూచీ నిచ్చును

మాదిరికి వ్రాయుడు

లోహాలు

మఫ్లర్లు

కంబళ్లు

బెల్ కలవాటోపీలు

కార్డిగునులు

ట్రీడులు

స్టాకింగు

ప్లానల్లు

కేటలాగు కోరువారికివచితము.

LALIMLI AGENCIES AT —
CALCUTTA, 7, Hare Street, DELHI, Egerton Road, AMRITSAR, Bazar Sabuman, LAHORE, Anarkali, AJMERE JAMSHEDPORE, BAREILLY Alamgiringanj, GORAKHPORE, Urdu Bazar, QUETTA, 5, Mc Mahon Cloth Market, AGRA John Bazar, FEROZEPORE CITY, PATNA, Moradpore, BHAGALPORE, BENARES CITY, Nichibagh, SIMLA, Oxford House, DEHRA DUN, LUCKNOW, 23, Aminabad Park, ALLAHABAD, Chowk, BANGALORE CITY, Chickpet, LUDHIANA, Chora Bazar, NAINITAL, (Messrs Murray & Co, Ltd) RANIKHET, Jagatiganj, DARJEELING, 10, Commercial Road, JAIPUR, Johri Bazar

కాన్పూరు ఉల్కమిల్లు కంపెనీ.

[బ్రిటిషు యిండియా కాంపౌండ్ కంపెనీ బ్రాంచి]

పోస్టుబాక్సు నెం 5, కాన్పూరు.

కృష్ణా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల

మహాసభ

మిర్జాపురప్రభుత్వమును ఖండించుట

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత

(స్వకీయ విలేఖరి)

నరసాపురము, జనవరి 12—నిన్న సమావేశమైన కృష్ణా పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల మహాసభ పాలకొల్లులో మధ్యాహ్నము చెండు గంటలకే సమావేశము కావలసినదిగాని మహాసభ కూడ వలసిన స్థలమందే జప్తినువర్తమువారును మిర్జాపుర అనుచరులు సమావేశమగుటవలన సమావేశము 4 గంటలవరకు నిలువబడెను శ్రీయుత మిర్జాపురం రాజావాతును అనుచరులును పాలకొల్లు చుట్టుప్రక్కలనే 3, 4 రోజులనుండి మతామచేసియున్నారు 4 గంటలకు శ్రీయుత దండు నారాయణ రాజుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయిన మహాసభవారు జిల్లావిభజనము, తాలూకాభేదం నిర్మాణ తీర్మానములు ఆమోదించిరి మిర్జాపురం రాజాగారి పరిపాలనను ఖండించుచు శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులవారు రుపపాదించిన తీర్మానము ఏక గ్రీవముగా ఆమోదించబడెను తీర్మానముల వారణలో బెట్టుటకు శ్రీయుత మోతే నారాయణరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఒక ఉపసంఘ మేర్పరపబడెను.

మహాత్మునిసంచారము

కాశీనగరమున 1600 రూపాయలు లభించెను

ఈనెల 10 వ తేదీని మహాత్ముడు మానవ్రతము నవలంబించెను అనాడుసాయంకాలము 5½ గంటలకు కాశీవిద్యా పీఠమునుండి రైలుప్రేషనునకు పాదచారియై వెళ్లి అటనుండి రైలులో దల్హౌనుగంజీకెచ్చెను ఈసారి కాశీనగరమున నెట్టిప్రయత్నమును లేకుండనే 1600 రూపాయలు నగదు లభించెను వాద్దానము లిందు చేరెడు (ఫీ ప్రెస్)

శండిత దేశికేంద్ర మృత్యుంజయశాస్త్రి అయ్యంవార్ల గారు త్రియనామ సం॥ పౌష్యశుక్ల సౌమ్యవారిము రాత్రి పాలపర్తి గ్రామమున లింగైక్యము నందిరిని ఒకరు చెల్లుచున్నారు

ఎల్ కార్మిజిగారు అప్పకు ఇండియా వాణిజ్య సంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి ఈ సంఘవార్షిక సమావేశము 26, ఫిబ్రవరిన జరుగును

ధక్కా, జనవరి 10—న్యాయాధికారి నేడబోలీను నూపరెంటుపై బడి కొట్టినందులకు ఇరువురు మహమ్మదీయులలో ఒకనికి ఆరునెలల కఠినపరకమును 23 రూపాయల జరిమానాయు రెండవవానికి 40 రూపాయల జరిమానాయు విధించిరి. (ఫీ ప్రెస్)

2-వ చన్న పురి యువజన మహాసభ

శ్రీ సత్యమూర్తి గారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుట

ఖడ్గరు, లలితకళా ప్రదర్శనములు

శ్రీ సి రాజగోపాలాచారిగారి ఉపన్యాసము

లెండవ చన్న పురి యువజన మహాసభ నిన్నటి సాయంత్రము గోఖలేభవనమున శ్రీమాన్ యచ్ సత్యమూర్తిగారి చే ప్రారంభింపబడెను యువతీయువకులు బహుసంఖ్యాకులు గ సభ కరుణించి సభ కరుణించిన ప్రధాన స్త్రీపురుషుల శ్రీయుతులు సి రాజగోపాలాచారి, డాక్టరు యు రామరావు, ఓ కందసామిశెట్టి, జనరాజుదాస, ఉప్పిసామెట్టి, యన్ రామస్వామి అయ్యరు, శ్రీమతి ఆచంట యక్కిమమ్మగారలు గలరు అడయారు బాల బాలికలచే ప్రార్థన గావింపబడిన పిదప, సత్యమూర్తిగారు మహాసభ ప్రారంభ మహోత్సవమును జరిపిరి టి ఏ పురుషోత్తమగారు (పర్షియన్ కళాకారి) ప్రాసెసరు) మహాసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి ఆర్ కన్వెన్షన్మూర్తిగారు ఆహ్వాన సంఘ పక్షమున ప్రతినిధుల నాహ్వానించిరి మహాసభతో పాటు నేటి ఉదయము లలిత కళ, ఖడ్గరు ప్రదర్శనముల ప్రారంభోత్సవము సి రాజగోపాలాచారి గారిచే గావింపబడెను

సత్యమూర్తిగారు

హర్ష ధ్యానములు చెలగ లేచి మాట్లాడుచు కలియుగమందు సంఘటనలు బలమనియు, చిన్న పురి యువతీయువకులు జాతిమత విభేదముల నెరుంగక అట్టి సంఘముగ నేర్పడుట ముదావహ సునియు, యువతీయువకుల విశ్రుతలైరు ఈయువ్యమును పట్ల సానుభూతి గలిగియుండవలెననియు బట్టి ఈ సమితి యొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము "యువజనలందు సామనస్యము, సాత్వాత్మ్యము" అనుదానికంటె ఉత్కృష్టతర మగు ఆశయము వేరొకటండబడినది చన్న పురి యువజనలందఱే గాక భారత వర్ణ మండలి వివిధజాతులు, సంఘములు, మతములు, తెగవారి యొడిటి సామనస్య, సాత్వాత్మ్యముల నెలకొనిన నేడు ప్రతి భారతీయుడు మనమనజేయు స్వరాజ్యపునాదులను నిర్మించుట కెంతయో తోడ్పడగలడు అట్టి సుహృద్భావమును పెంపొందించుటకు ఉన్నతాశయము లావశ్యకము స్వయంనిర్ణయాధికారము గల స్వాతంత్ర్యభారతము మును గోరెడి ఉత్కృష్టమగు ఆశయముతోమహాసభ కేంద్రము అర్హ మైయుండును రెండవదిమన ప్రాచీన భారతీయవిజ్ఞానమును పునరుద్ధరించవలెను మనప్రకృతి విద్యావిధానమాహాత్మ్యమునలన మనవిద్యార్థులు పెల్లెల్లెంక, షేట్లెంక, కవుల నెరుంగదురె గాని కాలిదాసాది మహాకవుల నెరుంగరు భారతీయచరిత్ర వ్లాసీయాధ్యయనంతో ప్రారంభమైనదనియు యువజనలలో పెక్కుమందికి తెలియును అట్టి వారు, హిందువులుగానిండు, వహమృదీయులు గానిండు, ఆంధ్రులుగాని, అంఘుగాని స్వావయలార్యకుడు భారతీయ విజ్ఞానసాగరికతలను పరిపూర్ణమయన్నాను మన కిప్పుడు భారతదేశమున హిమనద్గిరి మొదలు కన్యాకుమారివరకే యని తోచజేసినను పూర్వ మొకప్పుడు భారతవర్షము రాజకీయమగును, చైతన్యమందును సమద్రముల నన్నిటిని, దాటి, దేశాంతరములను వ్యాపించియుండెను ఈమాడు మూదాశయములను మీమనములం దుంచుకొని మహాత్తరకార్యముల సాధింపగల్గుదురు

భారతదేశము ఎన్నడుగాని విదేశీయులచే జయింపబడలేదు తన వికాసతత్వమును, తన సాగరికతను మరచి తనకై తానే విదేశీయులచేతిలో బడ నిచ్చునొకెను గత 1½ శతాబ్దమునుండియు మన ఆభాగ్యమేమియో గాని మనయందు ప్రత్యేక సాంఘిక, మత సంకుచితవృద్ధి ఏర్పడినది ఈదేశముయొక్క సాంఘిక, రాజకీయ మోక్షము ఈదేశమందలి యువజనుల హృదయముల డిమిడియున్నది నిద్రాణమైయున్న శక్తుల నొక మారు విజృంభింపజేసి సాంఘికదృష్టిని పెడి, దేశీయదృష్టి నలవరచుకొని ఏజాతిమతస్థులైనను భారతీయులైరు ఏకాశయ జన్మలనియు ఏకమాతృగర్భసంజనితు లనియు గ్రహించిన మీకును మీ దేశమునకును మహాత్తర చేయొనర్చినవారయ్యెదరు మీదేవాలమును వృద్ధిజేసుకొనవలెను సైనికశిక్షణమును బడయవలెను మీరు ఇతరుల జంప నక్కరలేదు గాని మిమ్ము మీదేశమును సంరక్షింపకొనుటకై సైనికశిక్షణయును తప్పకుండావలెను సైనికశిక్షణయు ప్రభుత్వమువారిచే నేర్పిటు జేయబడులోపల వ్యాయామములు, దేహపరిశ్రమలను మీరు దృఢకాయములు గావలెను,

ఇతరదేశములందువలె మనదేశమందు సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించబడవలెను ఇంక నెంతయోపని జరుగవలసి యున్నను, కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయముమాత్రము ప్రస్తుతము భారతదేశమున కంతటికిని ఆదర్శప్రాయమై యున్నది

మీరిప్పుడు యావనము దున్నారు యావన మెల్లకాలముండెడిదిగాదు కావున వృద్ధులకుటకు పూర్వమే మీ యావనమును వృద్ధతయకమీకు లభించెడి మహాదవకాశములను నడివినియోగము గావింపకొనవలెను మీ యంతట మీరే స్వతంత్రముగ నాలోచించి స్వతంత్రముగ కృషిచేయుటకు నేర్చియుండవలెను అనేకములగు అధికారప్రారంభములగు ఆచార సాంప్రదాయములచే నిర్బంధింపబడిన భారతదేశము దీయుగమున యువజనులు సవనద్యమేనాశక్తిని గువారై స్వతంత్రముగ పనిజేయుట తత్వవశ్యకము యువకులకై ప్రామాణ్య లూరుషాడు శ్రీరామచంద్రుని ఆదర్శముగ నై కొని యువకులు తమ ధర్మమును నిర్వర్తించగలగవలెను అనిపల్కిరి

పిదప టి టి పురుషోత్తమగారు మహాసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి మహాసభ నిర్వహ్యముగ జరుగగోరుచు విశుపు అరండెలు, గోన్వామి మున్నగువారింపిన లింతివార్తలు కార్య జరిచె జరువబడెను

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షులు ఏ పురుషోత్తమగారు కడు దీర్ఘమును ఉత్తేజకరమునకు ఉపన్యాసమును జదివిరి అందరి ముఖ్య సారాంశ మిందు ప్రకటితము "ప్రపంచ మంతయును అందు ముఖ్యముగ మనభారతవర్షమును గొప్పసందిగ్గినియందు దున్నది సాంఘికాందోళనము, సార్వజనికముగ ఆశాంతి యను నీరెండు పదములలో ప్రపంచమందలిపరిస్థితి సంతకు క్లుప్తముగ వివరింపవచ్చును విరోధా మహా సంగ్రామము ప్రపంచవాసుల కండ్లను తెరచెను ప్రస్తుతయుగము "యంత్రయుగ"మని చెప్పవచ్చును యుద్ధానంతరము మొదటిసారి మానవుడు విద్యయందు మతమందు ధన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలములని తెలిసికొన జాలినాడు ఈ మేల్కొలుపుతో యువజనోద్యమము ప్రారంభమైనది తరతరములనుండి నాగరికతావిజ్ఞానముల సమూర్ధ సంస్థ లలి ఎన్న బడుచున్నవారివలన జనించిన అసహనమే ఈయావమన పరిమించెను "అసానిక మానవుని" అవ్రాజ్ఞతను అనాగరికతను వెల్లడిజేసిన విరోధా సంగ్రామమునకు విరోధియను యువముల తగు జవాబు నొసంగి మానవుడు కేవలము పశుప్రాముడు గాడనియు మానవ ఆధ్యాత్మిక స్వభావములే అధికముగ గలవాడని ప్రకటించిరి ఇయ్యది నూతనసంజ్ఞము గాదు చరిత్రప్రారంభముగాక పూర్వమే మనదేశమందలివిషయము కనుగొనబడెను ఈసత్యమును తిరుగ గనిపెట్టుటయే, విస్మృతి జేసినదానిని తిరుగ నొక్కి వక్కాణించుటయే నూతనము పెరునకు యువజనోద్యమమైనను ఈ యుద్యమమందు ఆబాలగోపాల మెల్లరు జేరడును

పుణ్యాస్తక్రియు భగవద్వక్త దివ్య నేను వేరొకదేశభక్తిని గాని మరొక కార్యాస్తక్రిని గాని డిహింప జాలను ప్రస్తుతదేశభక్తి మానవులలోలర నేకీభవింపజేయుటకుమాదు విద్యదీయునట్టి వివిధ శక్తులలోనొకటి జాతిమతవిభేదముల పరిగణింపక ఎల్లరుకు నేనజేయుటకు యువజనులు సంకల్పించుకొనవలెను ఇట్టివిష్కల్పమునిరాడింబు నేనయెదుట మహారాజుల అట్టహాసములు భాగ్యోన్నతులు అడంబరములన్నియు వెనుకబోను అట్టి మానవసేవ మన మానవత్వవయములందు ద్వేషముగాక ప్రేమకు స్థానము గునని తెల్లముకాగలదు దుష్టశిక్షామునకు ప్రజాసంరక్షణుల తప్ప అత్యాశ, కొల్లగొనుటకు ప్రభుత్వము లుండరాదు మనము 80 కొట్ల గాంధీమహాత్ములను, క్రైస్తవులమై వారీయందో ప్రేమత్యాగములను వినయవిభేదతలను నిర్భయత్వమును గ్రహించెదము ఇయ్యది సాధ్యముగపెట్టు దేశమంతయు పాదచారులమై తిరిగి పాటకజనముతో కలసిపెరిసి, వారి సుఖదుఃఖములందు పాల్గొందము భగవత్సాన్నిధ్యమును గమనించినవారిమై మానవులను సాహృద్ధియును పెంపుజేయుదము, మనము మన యాశ

ఖాదీ ప్రదర్శనోత్సవము

శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారి

ప్రారంభోపన్యాసము

నేటి ఉదయము గోఖలే భవనమున "చన్న పురి యువజన మహాసభ"వారి యువజనమున నిర్వహింపబడు చన్న పురి లలితకళా ప్రదర్శనముల యొక్క ప్రారంభోత్సవ సంధర్భమున శ్రీ సి రాజగోపాలాచారి గారు దీర్ఘముగ మహాసభాసమను గావించిరి ప్రధమమున నిన్నటి సాయంత్రము మహాసభయందు సత్యమూర్తిగారి యుపన్యాసము విషయమై ప్రసంగించుచు తాము పై నిక శిక్షణమున కనుకూటరమేయనియు కాని ప్రస్తుత మనుకూలమును అవ్యయమును అను సైనికశిక్షణమే తమకు గావలెననియు బట్టిరి ప్రస్తుతము యూరోపియనులు అంబుల్తో వేటాడుట నేర్చుట ఎంతటి నిరుపయోగమో అట్లే నేడుమనము సైనిక శిక్షణమునేర్చుటయు నిష్ఫలముగాగలదు నాశనమును సమకూర్చెడి శిక్షణగాక నేనజేయుటకు శిక్షణమును గావించు అయ్యది సర్వజనాదరితముగాగలదు పారిశ్రామిక కార్మిక ఉద్యమములను బలపరచుటయందు పోటీలు జేయవచ్చును నేడు తుపాకులతో గాల్పుటయు ఫీరంగులకు శుభ్రముజేయుటకు నేర్చుకొనుటవలన ఉపయోగమేమి మనమనములను పరిశుభ్రము జేసికొనవలెను మనత్యాగముతో సరిగ నురిపెట్టుట అభ్యసించవలెను త్రికరణముల పరిశుభ్రమై యుండవలెను ఇదియే మహాత్ముల మిమ్మునభ్యసించగోరు సైనికశిక్షణము మనముగావించబోవు పోటీయుద్ధమందు ప్రదర్శన మొకవిధమున సైనికశిక్షణముగ నుండగలదు

మీశరీరపోషణను ఉపేక్షించవలెనని గాంధీ మహాత్ముడుగాని మేమెవ్వరుగాని బోధించుటలేదు బాహ్యంతరములందు పరిశుభ్రముగావలెనని మేముబోధించుచున్నాము బాధాభవమునకై త్యాగసంకల్పతకై తయారగుండవలెను అధ్యక్షుని ఉపన్యాసమునలన వారు దేశభక్తి ప్రతిభావలరనికొందరిభిప్రాయబడవచ్చును కాని వారియుద్దేశమయ్యదిగాదు నిర్భాగ్యులముగ దేశభక్తికి వారసులుగారు నాశనమును సమకూర్చెడి దేశభక్తివారికప్రియము ఇతరుల అభివృద్ధికి భంగములేక మనస్థితిని వనము అభివృద్ధిజేసుకొనవలెనని వారు గోచున్నారు లూర్కాలపు యూరపుదేశమిప్పుడు లేదనియును

యము సంతటిని బడయజాలకపోయినను వనజీవితకాలములో మనవిధిని కొంతవరకు నిర్వర్తించినవారమయ్యెదము అనిపల్కిరి.

శ్రీ సి రాజగోపాలాచారిగారు

సభ్యులకోరికపై శ్రీ సి రాజగోపాలాచారిగారు లేచి మాట్లాడుచు అధ్యక్షోపన్యాసము తాము తలంచినదాని కంటె ఎక్కుడు విశేషాంశములు గలిగియున్నదనియు, వారి యుపన్యాస మంతయు ప్రజల నొకరిపై నొకరు అధికారము చలాయించరా దనియు, ఒకరి నొకరు కొల్లగొట్టరాదనియు ఒకరి నొకరు ద్వేషించక ప్రేమనూత్రముచే బంధింపవలెనని బోధించుచున్నదని పట్టి గాంధీ మహాత్ముడు మిమ్ములను గోరుట్టి కార్యాయుడు మీరు గడంగినచో విసభ యొక్క ఉద్దేశమును, అధ్యక్షోపన్యాసమందలి సారాంశమును చాలవరకు నెరవేరగలదు ఇతరులను కొల్లగొట్టుకుండ జూచుటకై మన మేకీభవింపవలెనని ఇతరులు మనలను కొల్లగొట్టుకుండనుటలు జూచుకొనుటయు నని అర్థము గాగలదు (వినుడు వినుడు) అధ్యక్షులు సైనికపశుబుమును నిరసించి కాని కార్యక్రమ మొకటియుండవలెను అట్టికార్యక్రమమేదో పరిశుభ్రము జరుపుటయో (నపు) పరోపకారమును కార్యక్రమమును అనుసరింపుడని అధ్యక్షుల అభిప్రాయము అందు కల్గిన గాంధీమహాత్ముడు విశ్రాంతియందు నూలువడుకుడని కోరెను అందువలన ఇతరులకు తోడ్పడుచు మీకై మీరు సాయము జేసికొనగల్గెదరు నేటికైనను కాలము మించిపోలేదు నేడు ప్రారంభించినను దేశీయులకు మీరెంతయో సాయము చేయగల్గెదరు ఈసభయందు జేరినవారిలో సుమారు ప్రతిసభ్యునియొద్దను హీనమురు 10ల విలువగల వస్త్రములు గలవు ఇదియంతయు ఖద్దరైనచో వారమున కొకపేద్రుక్రికి 10 అణాల హాలి దొరకనట్లును కావున మీరు స్వయముగ ఎరుంగకపోయినను దేశమం దాహారము లేక అల్లాడు కొట్లకొలది మీసోపన సోదరీమణుల కొకక ఒళ్ళు నొసంగుటకై మీ విదేశీవస్త్రములను విడనాడి ఖద్దరును దరింప గోరుచున్నాను" అనిపల్కిచు యువజనులు సభుండు సూనము గొంగియుండవలెననియు, దీర్ఘోపన్యాసములు అసంఖ్యాకములగు శీర్షికలు గావించుటతో తృప్తి జెందక లెలపెట్టిన కార్యములను సాధింపవలెననియు బట్టిరి.

అంతట డాటిమహాసభ ముగియబడెను.

యూరపునందలి యువకులు నూతనశత్రుములు గలవాడనియు, భాతీయ యువకులు వారిలోగలసి పనిజేయవలయుననియు చారాశించుచున్నారు ఈ ప్రపంచమునకు సాధారణముగ, ప్రతి విషయముచేడంగ పరిణమించుటగలదు మతము సర్వోత్కృష్టమైనది కాని రాసురాను మతముచేరిట అవిశ్వాసము, మూఢ భక్తి, మతాచేతము మొదలగు చెడుగులు బయలుదేరినవి పిదప పినిని బారద్రోలుటకొరకు జాతికాస్త్రము కల్పింపబడినది కానికొంతకాలమున కీశాస్త్రముమన మానవునిగర్వమతిశయించి సర్వము తన యధీనమనియెంచి భగవంతుని మడువజొచ్చెను పిదప కైజరు లాయకు జార్జి మొదలగు వారు దృష్టించి మానవ నిర్మితములగు మారణ యంత్రములవలన కాతగుపనినంతయు జరిపిరి తుదకు యుద్ధములవలని దుష్కృతముల ప్రజలు గ్రహించిరి యుద్ధమునకేసను పరిశ్రామికులు కార్మిక బలమవసరిమనిగము నిందిరి బోలి విజము బయల్పెడలెను బోలి నిజము కాంతి యుద్ధముగి దొర్లనగరహితముగనిర్వహింపబడినచోమంచిసిదాంతములు గలయుద్ధము మే కాని దొర్లనగరము, ద్వేషము, మొదలగువానిపై నాధారపడియుండుట వలన అయ్యది చిరకాలము నిలువజాలకపోయెను కావున అంతయు చెడుగునకని నిత్యతాపమును జెందవలదు చెడుగును సంస్కరించుటకై భగవంతుడనేకనూతనోద్ధముల బంపుచుండును బ్రిటిషువారి పనుబుప్రాధాన్యముగ పరివాలనము మూలను నిద్రనుండి మేల్కొల్పినది దాని ఫలితమే నేటి ప్రపంచము మన కళలను, పరిశ్రమలను మనముభివృద్ధి చేసుకొననియెడల మనము వృద్ధిని బడయజాలము లలితకళలు చాల, అందము గనుండుట వాస్తవమే కాని కేవలము లలితకళలనుజూచి సంతోషించిన పునాదులనువదలి పైనిర్యామను గావించినట్లగుచు దేశమంద శేషసంఖ్యాకులకు జీవనమొసంగెడి వ్యవసాయము, రాట్న పరిశ్రమలు పునాదులు, మనదేశమందు రిరికోట్లలో 22 కోట్లు జనులు వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్నారు ఏవిధమున పరిశ్రమలైనను పరిశ్రమలపై నాధారపడియుండెడివారు 14 లక్షల కంటే పైగలేరు ఈ 22 కోట్ల ప్రజలకు వ్యవసాయముతోబాటు వేరొక ఉపవృత్తి ఏదైననుండవలెను ఎక్కువ వ్యయముపై పరిశ్రమలను నెలకొల్పుటకు వారికి శక్తిలేదు అందుచే తక్కువ వ్యయముతో సమకూరునట్టియు త్వరలో ఫలము నొసంగగల పరిశ్రమలను తప్ప వేరొకటిలేదు ఈ గ్రననే మహాత్ముడు రాటమే ఈదేశమునకు తగినోపాయమని ఘోషించుచున్నాడు ఈ సంతకర్మము ప్రజలనేకులు ఖద్దరు విషయమై ప్రోత్సాహము గన్నరచుచున్నార ప్రభుత్వ ఉన్నయధికారులు మంత్రులు బ్రాహ్మణేతర సభవారు ఖద్దరు ప్రోత్సహింపబూనిరి స్వరాజ్యవాదులు క్రమకాలములందు ఖద్దరునుధరింప నిశ్చయించిరి కావున ఈ సంతకర్మ మీపరిశ్రమ అతి విస్తారము గాగలను సహాయనిరాకరణ మంతరించినవనియు, దానితో ఖద్దరుఉద్ధమును గతించెనని ఊహింపవలదు ఖద్దరు దినదినాభివృద్ధి నందుచున్నది ఖద్దరుధరి తగినది ఈరాష్ట్రమందు రి కోట్ల రూప్యములు కట్టించెడి ప్రజలనుండి వసూలుజేయబడు ధనము నుండి మీవిద్యకై చెచ్చింపబడుచున్నది తిండిలేకమాడుచు కాయకష్టమునకేసి ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు ధనముకల్పించుచుండ - రిధనమువలన మీరు విద్య నేర్చుకొనుచున్నారు త్రాగడి వాహిసంగడి మరి నాలుగుకోట్లరూప్యములను విద్యకై చెచ్చింపబడుచున్నవి మహాత్ముడుగారు స్వరాజ్యము కేసుము, శాస్త్రావ్యయము, రాజకీయపాఠశాలలమే గాదు అన్ని విషయములందు స్వయం సమృద్ధమైయుండవలెననియు, స్వయంప్రీతి నాధారపడియుండవలెనని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు ఒకప్పుడెట్లదరుపరిశ్రమ దేశమంతట వ్యాపించియుండెను మహాత్ముడి తటామం దుద్భవించితికపరిశ్రమ నుదరింపకబోయినచో ఎన్నిటికీ పరిశ్రమ ఉద్భవించుటచేడిగాదు ప్రస్తుతము భారత దేశమును 1 లక్ష రాటముపై పని జరుగుచున్నది హీన పక్షము రి కోట్ల రాటములైనను దేశమందు తిరుగుచుండవలెను అనిరి

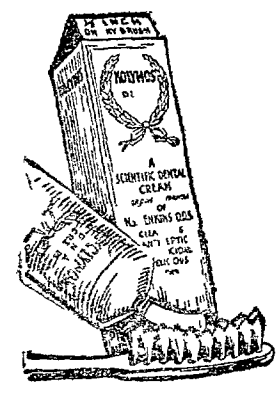
పిదప ఉపన్యాసకులు గాంధీ మహాత్ముడు ఏప్రిలు నెలలో ఇచటికి రాబోవుచున్నాడనియు ఈలోపుగ ఎల్లరు ఖద్దరును ధరించుటను ప్రారంభించి మహాత్ముని కిరింపబోవు నిధిలై ధనమును వసూలు చేయవలసిదిగంగోరిరి

ఖద్దరుప్రచారము

శ్రీయుత శంకరలాలు బాంకరుగారిరాక అఖిలభారత తంతుకారక సముకార్యదర్శియగు శ్రీయుత శంకరలాలు బాంకరుగారు యిం 15 వ తేదీని చెన్నపురిచేరెదరు. బాంకరు, రాజగోపాలాచారి, రామనాథం గార్లు ప్రవిడతాష్ట్రమున సంచారముచేసెదరు అని శ్రీమాన్ బ్రహ్మ, ఎస్. పరబాచాగోడు ప్రాసెర.

నిర్దోషమైన దంతముల వేస్తు

శ్రేష్ఠమైన దంతచూర్ణమువలన గలుగు సుగుణము లన్నియు కొలిసానవలన కూడ గలుగును ప్రత్యక్షమైన దంతముల కాంతికి హానికలుగ చేయుక ఇది దంతమును బాగుగా పరిశుద్ధపరచును ఇది చిన్న ఆహారము ముక్కులను తీసివేసి, బాగుగా శుద్ధముచేయును మరియు దంతములు పుచ్చుట, నొప్పి, సామాన్యమైన జబ్బులు మొదలగు వాటికి కారణభూతమైన లక్షలకొలది హానికరమైన భుజులను ఇది హానకరమగుచున్నది కొలిసానును ఉపయోగించి మీ దంతములు, నోరు ఎంత శుభ్రముగా నందునది గమనింపుడు

KOLYND'S

రెంటాల్ క్లీము
Representatives DAYTON PRICE & Co Inc
Calcutta Bombay Madras Karachi
Delhi Lahore Rangoon

మహాత్ముల శాస్త్రము

తపాలాప్రకటన — నికరాగ్వసు పంపవలసిన తెలిగ్రాములు సకాలములో పోవు చేయబడుకాలపూరణము అని శ్చయము

సుగుణవిలాస సభ — ఈ నెల 12 వ తేదీ గురువారం విశ్వరీయా పబ్లికు హాలులో పై సభవారు "మాళవికాగ్నిమిత్ర" మను సంస్కృత నాటకమును సాయంత్రం 5-15 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు

ఆబ్జర్వేషన్ — నేటిఉదయం ఒక ముసలి మహమ్మదీయుడు పట్టుపడినాడు నూరురూపాయల వస్తువులను యితని వశమందు ఉన్నది ఆప్పుడే రైలుదిగి వచ్చుచుండెను ఇతడు దొంగవ్యాపారము చేయుచున్నాడు

రాకపోకలు — టి ప్రకాశం పంతులుగారు ఈ నెల 14 తేదీ రాత్రి మద్రాసునుంచి బయలుదేరి కలకత్తామీదుగా డిల్లీ వెళ్లెదరు

బొంబాయి పోర్టు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిన కమాండరు డిప్టీ జెనుగారు గతరాత్రి మద్రాసులో బయలుదేరి బొంబాయి వెళ్లిరి

ప్రెసిడెన్సీ క్రికెటు ఆటలో హిందువుల పక్షమున ఆడుటకు ఏర్పాటుచేయబడిన సి కే నాయుడు, సి రామస్వామిగారు మద్రాసు వచ్చిరి

తాతా కంపెనీవారి ఇరుము ఉత్పాదక కేంద్రము కన్నులొం ఇంజనీరు గారు సి పి పెరిసు గారు నేటిఉదయము మద్రాసువచ్చిరి

ఎస్ కే మణ్సుగంజెట్టిగారు నిన్న మద్రాసువచ్చిరి నేటిరాత్రి డిల్లీకి వెళ్లెదరు

సర్ బ్రాహ్మర్ష లియాలీగారు గతరాత్రి కలకత్తాకు వెళ్లిరి

సి ఆర్ రెడ్డిగారు గతరాత్రి బెజవాడ వెళ్లిరి

డాక్టరు జేమ్సు హెచ్ కటిన్సుగారు సోమవారంనాడు కాశీనుండి మద్రాసువచ్చిరి ఆరాత్రియే కల్లికోటవెళ్లిరి

యం. సి రాజాగారు డిల్లీ వెళ్లిరి

హార్వరు ఇంజనీరుగ రిప్టోగారు కొచ్చిను వెళ్లిరి

వెలిసెనరి కాలేజ పండితులు నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి

వేదము వేంకటరాయశాస్త్రి

నెం 4, మల్లి కేశ్వర వీధి, జార్జ్ టౌన్, మదరాసు.

సంస్కృత గ్రంథములు	రు	ల
* మేఘసందేశము, మల్లిశాధవాఖ్య, తె పూర్ణాక్షిక	2	8
కుసుమసంభవము " " "	2	0
అమరుకము, వేమూపాపవాఖ్య, తె పూ టీ	1	0
పుష్పబాణవిలాసము " సం వ్యాఖ్య "	0	12
హి తోపదేశము — తెనుగు తర్జుమాతో	2	0
పంచతంత్రము — మూలము మాత్రము	1	4
దశకుమారిచరిత్రము — మూలము మాత్రము	1	0
" తెనుగు తర్జుమాతో	2	0
విక్రమార్కచరిత్ర — తె టిప్పణము	1	0
భోజచరిత్ర — తె టిప్పణము	1	0
బిల్వణచరిత్ర — తె సంప్రదానాటిక	0	8
రిసమంజరి — తె పూర్ణాక్షిక	1	0
ప్రియదర్శికానాటిక — సం టిప్పణము, తె పూర్ణాక్షిక		
తె తర్జుమాయ, పద్యములును	1	0
* శబ్దమంజరి తిలకంతుంజరులు - ఆంధ్రవివరణ సమీక్ష	0	8
రత్నానలి (ఆంధ్రగ్రంథములు)	1	0
* ఆయుర్వేదము	7	0
విమర్శవిసౌధము — సంస్కృతాంధ్రగ్రంథ వ్యాఖ్యల గుఠించినది	0	8
శృంగారనైషధము — సర్వంకా వ్యాఖ్యానసీతము, సంపూర్ణము	6	0
ఉత్తరరామచరిత్ర — భవభూతి కృతికి తెలుగు	1	4
బొబ్బిలి యువనాటకము	1	0
మాళవికాగ్నిమిత్రనాటకము - కాళిదాసకృతికి తెనుగు	1	0
ప్రియదర్శికానాటిక — సతాత్పర్యము	0	12
ఉషానాటకము — సతీష్వణము	1	0
* కాకుంఠలనాటకము — కాళిదాసకృతికి తెనుగు	1	0
ప్రతాపరుద్రీయనాటకము — సతీష్వణము	1	4
కావ్యాలంకారమాదామణి, విన్నకోట పెద్దన కవి	1	0
పారిజాతాపహరణము, పెద్దయక్షరములు	1	0
మడికి సింగన జ్ఞానవాసిష్ఠ రామాయము	1	0
సారంగధరచరిత్ర, వేంకటపతి కవి	1	0
గౌరవ పారిశ్రేయ ద్వీపద — సతీష్వణము	1	0
ఆంధ్ర బిల్వణీయము, నిర్దోషము	1	0
సారంగధర ద్వీపద — సతీష్వణము	0	8
విక్రమోర్వశీయము	1	0
ఈక్రిందివి సుబంధమైన తెనుగు వచనగ్రంథములు		
హి తోపదేశకథలు — 1 0 భోజచరిత్ర - తెనుగు	0	12
విక్రమార్కచరిత్ర యన్యుత కథలు —	0	12
కథాసరితాగరము — పెద్దన కవిములు, సంపూర్ణ గ్రంథము, రి వాల్మములు	6	0
దశకుమారిచరిత్ర — అర్జునపుత్ర ప్రజ్ఞాపరమేశ్వరముల కథలు (వాఙ్మయములు ప్రత్యేకము)	2	0

రజతోత్సవ సంచిక

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయపు రజతోత్సవము (పంచ వింశదాన్ని శోత్సవము) ౧౯౨౭ జనవరి 3౦ తేదీనుండి మూడుదినములు జరుగ నున్నదనియు ఏతడుత్సవ జ్ఞాపకార్థము గా రజతోత్సవసంచిక ప్రచురించ నున్నామనియు ఇదివరకే తెలిపియున్నాము ఈ సంచికను అన్నివిధముల ఆకర్షణీయముగ నొనర్చుటకు బ్రయత్నించు చున్నాము నిలయపు ౨౫ సంవత్సరముల చరిత్ర, నిజాం రాష్ట్రములోని యాంధ్ర గ్రంథాలయముల వృత్తాంతము, నిజాం రాష్ట్రాంధ్రకవులచరిత్ర, నిజాంరాష్ట్రములోని చారిత్రక ప్రదేశములవర్ణన, కృష్ణరాయని యష్టదిగ్గజముల వివరము నిజాంరాష్ట్రములోని యాంధ్రసంస్థానముల చరిత్ర, ఇంక పెక్కు భాషావిషయకములును, పరిశోధక విషయకములును, విద్యా విషయకములును అగ్రవ్యాఖ్య రాజములు, తద్యములు, పండిత ప్రకాండలచే లిఖితము లిం దలరాచుండును విఖ్యాత చిత్రకారునిచే జీర్ణింపబడిన అష్టదిగ్గజముల రూపపటములు ఓటగల్లు, పాలంపేట, రామప్ప, హనుమకొండ, ఎల్లోరా మొదలగు ప్రసిద్ధి స్థలములలోని పురాతన కట్టడముల, కోటల, గుళ్ల పటములు, నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్రప్రముఖుల, సంస్థానాధిపతుల పటములు మొదలగునవి మంచి ఆర్జితపేరుగలిగిన ముద్రితములై సంచికయందు విరాజిల్లుచుండును ప్రతిగ్రంథాలయ భవనమును ప్రతివిద్యాప్రియుని హస్తమును అలంకరించుటకు ఎంతయు నొప్పియుండును ఇదిప్రథమ సంపుటము, రజతోత్సవము నాటికి ప్రకటితమగునట్లు డబ్బుక్రమముగా పులయ కాకృతి (భాంధిపరమాణు) దశనరీ కాగితములు, చక్కని పైండు విచిత్రమై సుందరమగు ముఖప్రతిము దీనివలె ౨-౦-౦ లు

ఈ ప్రథమ సంపుటము కొఱకు ఇప్పుడే మాకు వ్రాసి, ఒక రూపాయ అద్వాన్సుగా పంపి, పేర్లు రిజిస్టరీ చేసికొనువారికి, పేరు ప్రచురించునట్లు రెండవసంపుటము ఉచితముగా దొరకగలదు ఆర్డరు ౧౯౨౭ జనవరి 3౦, (౨౭-౪-౩౬) లోగా మాకు చేరవలెను

మొదటి సంపుటమువలెనే రెండవ సంపుటముగూడ ఆకర్షణీయమగునట్లు శోభాయమానముగను ముద్రింపబడును రెండవ సంపుటమునందు రజతోత్సవము జరుగు మూడు దినముల వృత్తాంతము, అప్పుడొసంగబడిన అధ్యక్ష సంభాషణము, పండితుల యుపన్యాసములు, అప్పుడు జరుగునట్టి వింతల వర్ణనము మొదలగు నంశములను గూర్చి సవిస్తరముగను, సమగ్రముగనుచిత్రించబడును అప్పుడు తీయబడిన పటములలో మనోరంజకముగా నుండునట్లు సిద్ధముచేయబడి తరువాత ప్రకటింపబడును పైవివరించిన రీతిగా ఇప్పుడే ఆర్డరు పంపని వారు రెండవసంపుటమునకు ఖరీదు ఇచ్చుకొనునీ యుండును

అపూర్వములగు నీ రజతోత్సవ సంపుటములు ఆంధ్ర గ్రంథాలయములందును, ఆంధ్ర గృహములందును, ఆంధ్రరంగము వంతుడు చిత్రసాన్నిగానుండగలవు వీక్షకులు, భాగ్యవంతులు, పండితులు పాఠకులు ఆరాలగోపాలమువీనిని పఠించెదరు కావున ఇందుప్రకటనలు వేయవలసికాదు ప్రథమ సంపుటమునందుఁ బ్రకటనలు వేయగోరు వారు మాకు వెంటనే వ్రాయవలయును ధరలు, పుట గిరి రు ౧౫-౦-౦ లు, సగము పుట రు ౮-౦-౦ లు పావుపుటకు రు ౫-౦-౦ మాత్రమే
బూ. రామకృష్ణరావు
గౌరవకార్యదర్శి
శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషానిలయము
రెవిన్యూ-ప్రాధికారము

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటిసు
1-4-1927 తేదీనుండి ప్రారంభమై 31-3-28 తేదీతో అంతముగు 1927-1928 సం॥ రమునకు చెన్నపట్టణమునకు జేరిన టోలుగేటులవద్ద సుంకము వసూలుచేయు హక్కు 19-1-1927 తేది బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు రిప్పన్ భవనములవద్ద చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారిచే బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించబడును ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు
చెన్నపురి కార్పొరేషను } మహమద్ జిందా.
రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు
మద్రాసు 21-12-1926 } రెవిన్యూ ఆఫీసరు

గొప్ప ప్రారంభపురాత్రి! 12-1-27 తేది బుధవారము రాత్రి 9-30 గం॥ కు

జాక్ కార్ననుగారి ఆమెరికన్ స్కూసు

ఎస్పెనేడు మైదానమునందు విద్యుద్దీప్తములతో అమర్చబడిన విశాలమైన ఆంగ్లజేరాయందు ప్రదర్శనములను చూపెదరు
ప్రపంచమునం దున్నవారిలో ప్రవీణులైన 50 గురు నటకులును, పోసీలును గలవు.
ఓవర్లాండు 4 మోటారుకారులతో 30 అడుగులపొడవు, 16 అడుగుల యెత్తుగల స్థలమును జాక్ గారు దాటునట్టి భయంకరమైనట్టి, ఆశ్చర్యమైనట్టి ప్రదర్శనమును చూపితిరవలెను.
నటులు, సైకిల్ పై స్వారిచేయుట, గారడీవిడ్డెలు, హాస్యములు, ఆఫ్రిక దేశపు తోకలేని కోతి మొదలగునవి చూడదగినవి
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు
13-1-27 గురువారమునుండి 16-1-27 ఆదివారమువరకు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు
4 స్టీటుగల బాక్సు 1-కి రు 15, ప్రత్యేకబాక్సు 1-కి రు 4, రిజిస్ట్రు రు 3, 1-వ తరగతి రు 2, 2-వ తరగతి రు 1, గాలరి రు 0-8-0
ఆర్. ఎస్. రావు, మేనేజరు.

శ్రేష్ఠ మైన ర క ము తృప్తికి పూచీ నిచ్చేదము
వి.సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు,
నగల వర్తకులు, గోల్డు స్మిత్ అండ్ సిల్వరు స్మిత్
2, 3 కుప్పముత్తు వీధి, తిరువట్టిశ్వరంపేట, మదరాసు
వ్రాసినవారికి చిత్రవిచిత్రమైన నగల పటములగు క్యాటలాగు యినామగా పంపబడును
పోస్టుబాక్సు నెం 423, తిరువల్లిక్కేణి, తంజి విలాసము "ప్రెమస్" మద్రాసు

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనల్లీసు.
కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ
నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణ సీపీధి, మధుర.
ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, వల్లిబిడ్డ సింహ్యం లేక కలరు నూలు రకాలు తీయండి మా రంగుపని కాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు నూలు దినములు, మేలైన లేవం బట్టలును సాదాబట్టలు దినములను నమృతముగా పువయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డ్రైమెక్ రకములోను మా వద్ద దొరకును శాంపిలును, ధరలను వెంటనే వ్రాయండి 2808

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు
శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, మొదలగు విలువగల వస్తువులు చేర్చి తయారుచేయబడినవి తాంబూలములోగాని, విడిగాగాని 1, 2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిగుల ఘాటుగలిగి రుచికరముగా నుండుటయే గాక అశ్మిము, వాయువ, మలబద్ధము, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, చలిజ్వరము, ప్లేగు కలరా, ఇకాల్మూయంజా, కిరణ్డెలు, చిన్న బిడ్డలనాము, సన్నిపాతము మొదలగు అనేక వ్యాధులను హరించి బలమును, ఆరోగ్యమును, శ్రేష్ఠ క్షిణి, కలిగించుటలో అమోఘమైనవి ప్రతివారము పశ్యములేకనే వాడుకొనవచ్చును బిడ్డలకు అమూల్యమైనవి ప్రతిగృహముం ధుండవగినవి మె గ్వర్నము ఫల వధికము చేల సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి 250 మాత్రల సీసా రు 0-4-0 6 సీసాలు రు 1-4-0
గుండరమున మా క్యాలండరు } 12 సీసాలు రు 2-2-0 వి పి ఖర్చులు రు 0-6-0
ఉచితముగా పంపెదము } 86 సీసాలు రు 6-9-0 వి పి ఖర్చులు రు 0-9-0
పి. సి. ఏ. అండు కంపెనీ,
ఆయుర్వేదసమాజము, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

స్వాతంత్ర్యలక్షణము
"మేక్విస్" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.
దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదవవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.
తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
6, 7, తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

గంజాం విశాఖపట్టణాంతర్గత ప్రతినిధులుగా సామ్రాజ్య శాసనసభయందు సభ్యత్వం వహించిన వి. వి. జోగయ్యగారు (బరం పురం) ఈ క్రింది ప్రశ్నలను రానున్న శాసనసభలో ప్రభుత్వం వారిని అడుగడలచినారు.

(1) గత 2 సంవత్సరములలో ఈదేశమున రైల్వేకంపెనీల వారి ఉద్యోగస్థుల కనీసముగల రైల్వే ఆయాకంపెనీలవారిచే ఎంత తేలిక మొత్తము వెచ్చింపబడియున్నది. (2) డి. యస్. రైల్వే (బి). యం. యస్. యం. రైల్వే (సి) ఇ. డి. రైల్వే (డి.) బి. ఐ. సి. రైల్వే (ఇ) ఇ. ఐ. రైల్వే (యస్) యస్. డి. రైల్వే. (జి) డి. డి. సి. రైల్వే (హెచ్) యస్. ఐ. రైల్వే.

(2) రైల్వేల కంపెనీలవారు శాంతియుతమైన సదరు మొత్తములలో (ఏ) యూరోపియన్ సభ్యులకొరకు అసగా ఉద్యోగస్థులనుకూడా ఎంత వెచ్చింపబడినది. (బి) ఆంగ్లో-యండియన్ సభ్యుల ఉద్యోగస్థుల కేంద్ర వెచ్చింపబడినది. (సి) ఇండియన్ సభ్యుల ఉద్యోగస్థుల కేంద్ర వెచ్చింపబడినది.

(3) ఉద్యోగస్థులు కాని సభ్యులకొరకు ఆయాకంపెనీలవారిచే ఆయా జాతులవారికి మొత్తము ఎన్ని నివాస గృహములు కట్టబడినవి? గతరెండు సంవత్సరములలో ఆయాజాతులవారికి (యూరోపియన్, ఆంగ్లో-యండియన్, ఇండియన్) నివాసగృహములకై ఎంతెంత మొత్తములు ఖర్చు చేయబడినవి?

రైల్వే సబ్జర్డినేటు సభ్యుల కష్టములను విచారించుటకై చేయబడిన

విచారణను గురించిన ప్రశ్నలు

ఇండియన్ రైల్వేల కంపెనీలలో పనిచేయుచున్న సబ్జర్డినేటు సభ్యుల యిబ్బందులను గూర్చి విచారించవలసినదని సామ్రాజ్య శాసనసభ 1926 ఏప్రిల్ 5 తేదీన చేసిన తీర్మానమును అనుసరించి పెట్టుటకు ఏమి ప్రయత్నములు చేయబడినవి? ఇంతవరకును ఎట్టి కృషియును చేయబడియుండనియెడల ఇకపై ఏమి చర్యలలో పని బాసెదరా?

కోలుగారి కార్యవిధానము గూర్చి

ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీలయందు సభ్యులచేయుటకు కావలసిన సభ్యులను ఉద్యోగస్థులను తర్ఫీయుతు చేయుటకై యవలంబించవలసిన కార్యపద్ధతిని సూచించవలసినదిగా రైల్వే బోర్డువారు ఉత్తరువుచేసినవిషయం కోలుగారు తయారుచేసిన ప్రణాళిక అనుబంధం పెట్టబడినదా? అనుబంధం పెట్టబడినదియెడల ఎందుచేత పెట్టబడినది?

ఇండియన్ డ్రైవరులు గార్డులనుగూర్చి

పెద్దరైల్వేలై నులవిడ సడిచెడి మెయిలు ప్యాసెంజరుబండ్లను సమర్థులకు ఇండియన్ గార్డులును, ఇండియన్ డ్రైవరులును పనిచేయరాని రైల్వేకంపెనీల వారందరూగూని, కొందరు గాని నిషేధించినమాట వాస్తవమా? ఇదివాస్తవము కానియెడల ఇండియన్ గార్డులకు డ్రైవరులకు తీరనిమిచ్చి అట్లు పనిచేయుచున్న రైల్వేకంపెనీలను కొన్ని పేర్కొనుచు.

అటువంటి నిషేధము రైల్వేకంపెనీల యన్నిటయందునుగాని కొన్నిటియందుగాని ఉన్నయెడల అట్టి నిషేధమును తీసివేసి యూరోపియన్ ఆంగ్లో-యండియన్లతోపాటు ఇండియన్ గార్డులు డ్రైవరులకు కూడా సభ్యులైనానికి తీసికోవలసిన గవర్నమెంటువారు ఉత్తరువు చేసెదరా?

ప్రేమ యూనియను చట్టముగూర్చి

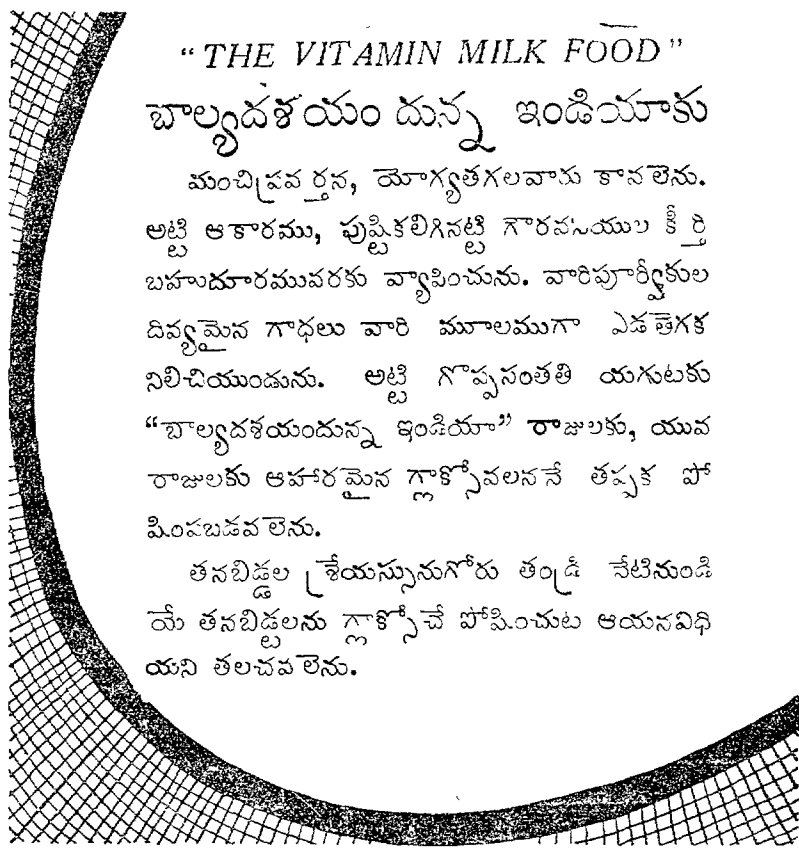
ప్రేమయూనియను బిల్లు చట్టముగా ఎప్పుడు అమలులోనికివచ్చినది? అట్లు జరిగియుండునయెడల గవర్నమెంటు ఎప్పుడు అమలులో పెట్టెదరు?

యూనియనులకు అధికారాంగీకారముగూర్చి

ప్రేమయూనియనుల చట్టమునకు అనుగుణముగా రైల్వే సభ్యుల సంఘములను ఆయా రైల్వేకంపెనీలవారు అధికార పూర్వకముగా ఆమోదించవలసినదని కంపెనీలవారికి గవర్నమెంటు ఉత్తరువు చేసెదరా?

జాతినివేక్షత

సభ్యుల జీతములు సెలవుల విషయములలో జాతి వివక్షతను యూరోపియన్ హైందవుడు అనే భేదమును పాటించక గారుచేసెడి పనినిబట్టి సమానమాట - నేతనములను అనుగ్రహించెదరా?

ఆల్ బ్రెడ్ యం అండుకో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
(6) 2681 తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

మద్రాసు శాసనసభ

శ్రీయుత ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావు ఎం. ఎల్. సి.

గా రూపొందించబడిన చట్టములు తీర్మానములు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టము

రానున్న శాసనసభ్యుల సమావేశమునందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము (1926 రెండవచట్టము - మద్రాసు) నొక సవరణచట్టమునుపాదించుట కనుమతికొరకు నేనుపాదించదలచితిని. ఆచట్టము ప్రతిని, ఉద్దేశముల పేతువుల పూర్తివివరణమును యిందుతో. మీకుప్రపంచించితిని అని కాశ్యపరావుగారు యీనెల 10-వ తేదీన శాసనసభాకార్యదర్శికి వ్రాసిరి.

సవరణచట్టముయొక్క ఉద్దేశములు, కారణములు

“ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు బెజవాడ ప్రధానస్థానముగా నంగీకరింపబడినందున క్రిందటి శాసనసభలో విశ్వవిద్యాలయమునుగూర్చిన కడపటిచట్టము జరిగినపుడు అన్ని పక్షముల వారు నగు శాసనసభ్యులందరూ వెల్లడించినవిని బెజవాడను విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలో నొకటిగా నంగీకరించుటగూడ సవరణమగుచున్నది.

ఈసరణు గూర్చి శాసనసభవారికి సిఫార్సుచేయునటుల 1926 డిసెంబరు 10 వ తేదీన జరిగిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సెనేటు సభలో నొక తీర్మానం ఆమోదించబడినది. ఆ తీర్మానమునకు అనుసారము 28 మంది ప్రతిపాలరు నలుగురు విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును బెజవాడలోనే యంచాలె నని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ్యులగు సిండికేటు సభ్యులను గూడ సేకరించుట తీర్మానించిరి. ఈతీర్మాన బెజవాడలో సెనేటు భవనములను గొప్ప విశ్వవిద్యాలయమును గూడ తెలకొల్పుచున్నపుడు బెజవాడ విద్యాలయము గూడ నగుట కంగీకరింపకున్నచో నది అసంగతమే యగును.

1927 సం॥...నవంబరుచట్టము - మద్రాసు

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును (1926 రెండవ చట్టము మద్రాసు) సవరించుట కొక చట్టము:

1926 వ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమును సవరించుటకు సరములుచే నిటుల నిర్ణయింపబడినది.

1. ఈచట్టమును 1927 ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సవరణ చట్టమని పిలువవచ్చును.

2. 1926 ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు ఆరవ సెక్షను మాడవ క్లాజులో రాజమండ్రి అనుమాట తరువాత ఒక క్లాజును బెజవాడ అను మాటను చేర్చవలెను”

తీర్మానములు

“(1) మచిలీ పట్టణములోనున్న ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల నుంట్లనుండున్న శారదానీకేతనము అను నీ రెండుజాతీయ విద్యాసంస్థలను చాల శ్రేష్ఠముగా పనిచేయుచున్నవి గాన వీనికి స్థానికసంఘములు సమర్థిము లగు మొత్తములను విరాళముగా గ్రాంట్లు నిచ్చుటకు స్థానిక సంఘములకు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలె నని శాసనసభవారు దొరతనమునకు సూచించుచున్నారు.”

“(2) భాషా సంబంధములు కాని అన్ని విషయములను స్కూలుస్టేషన్లు క్లాసురూములు విద్యార్థుల డిజేభాషలలోనే నేర్పుటకు నెంట్ల నే తగిన యోర్పాటు యాలె నని శాసనసభ వారు దొరతనమునకు సూచించు చున్నారు.”

“(3) ఎం. పి. నా రాయ ల మీ న ను గారిని నెంట్ల విరుదలచేయవలెనని శాసనసభవారు శ్రీ గవర్నరుగారికి సూచించుచున్నారు.”

ఒక సవరణ

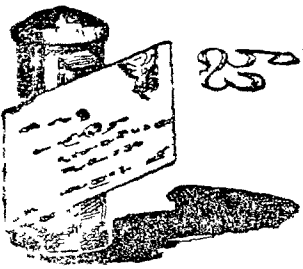
తొమ్మిదవ తేదీన చెన్నపురిలో కాంగ్రెసువారి

సభలో నామోదించబడిన తీర్మానములు

ఈనెల 10-వ తేదీ సోమవారమునాడు ఆంధ్రపత్రికలో 3-వ పేజీలో రెండవకాలములో ప్రకటింపబడిన 3, 4 తీర్మానముల నిజుల చిరువుకొనగోరెదము.

“(3) మధ్యపానమును పూర్తిగా వర్జయియుండు సాధనముగా యాదేశమున నిపుడు తయారుచేయబడుచున్నట్రియు అమృతమునున్నట్రియు బేళనాళి (లిక్కరు) సారాయిలో 1927-28లో అయిదవవంతును తగ్గింపవలెను. యిప్పుడు కల్లుగియుండు రై పెన్ను యియ్యబడుచున్న చెట్టసంఖ్యలోను కల్లును యిప్పుడు సారాయి (లిక్కరు) అమ్ముటకు రై పెన్ను యియ్యబడుచున్న రుకాయల సంఖ్యలోనుగూడ 1927-28లో అయిదవవంతును తగ్గించవలెను. మిగిలిన (4/5 వంతు) రుకాయలను (ఆయా పట్టణములలోను గ్రామములలోన) ఏయేసానములందుంచవలెనో నిర్ణయించు సభికారమును మ్యూనిసిపాలిటీచేతను తాలూకా బోర్డులచేతను నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధి (నాను-అఫిషియల్) సంఘములకు 1927-28 లో నొసంగవలెను అని శాసన సభవారు దొరతనమువారికి సూచించుచున్నారు.”

“(4) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసభికారముక్రింద నున్న మండలములలో, గంజాము బ్లౌరు మండలములలో తెలుగుభాష మొద్యుగా వాడుకలోని భాగములను మాత్రము మినహాయించి తక్కినప్రదేశము నంతయు శాసననిర్మాణవిషయమునకు పరిపాలనవిషయమునకు ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ నేర్పరపవలెనని శాసనసభవారు దొరతనమువారికి సూచించుచున్నారు.”

25250.

కవినమ్మనము

కాన్స్టేబుల్ సర్ ది రామా వెలుగోటి గోవిందస్వామిగారు
 సేంద్రబహదూర్ మహారాజా ఆఫ్ నెంకటగిరిగారు బహుశా
 నిఘోషితమైన ప్రభుత్వ ప్రధానాధికారి పాఠశాలకు (బహుశా
 శ్రీ చింతలపల్లి నరసింహశాస్త్రిలవారి రచించిన శృంగార
 దంబరినిజూచి ఈనందించి వారికి వేయిన్నీ మాటపడవారు
 (రు 1116-0-0) బహుశానముగా నొసంగి సత్కరించిరి. ఈ
 గ్రంథము 1929 సంవత్సరమున బి. ఏ. పక్షిక్షమం బానియ
 గ్రంథముగటయే దీని ప్రాశస్త్యమును వెల్లడించుచున్నది ఈ
 విషయముగా నింకొకటి ఇదిచేతను నీగ్రంథముగ్రంథకరింపబడి
 యుండలేదు. సంస్కృతకావంబి కిదిసరియైనయొద్దకరము.
 ఇందు 3600 పద్యములుగలవు. కైచిన్నమహానరము. ఇది బా
 హుత్వకరమైనను స్వతంత్రగ్రంథములెన్నుచి. ఇట్టి గొప్ప
 గ్రంథమును రచించినశాస్త్రిలవారికి శ్రీ మహారాజాగారు సము
 చితబహుమానమునొసంగినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నా
 ము. ఈ వేంకటగిరి ప్రభుత్వమువారి కనాదిగ జెక్కలదు
 కవులచేత ననేకగ్రంథములను వ్రాయించి సత్కరించి భూషా
 మాయం గవిభూషామం జేయుట సంప్రదాయసిద్ధము. ఇట్టి
 యుదాహరణలు మహారాజులనుబడిన యాంధ్రమాతయొక్క
 భాగ్యమే భాగ్యము ఈమహారాజుగారికి నిత్యధికాభిరూప
 రాజ్యస్వైర్యములును బ్రహ్మరాగమును భగవంతుడు ప్రసా
 దించుగాక.

(ఒక విలేఖరి)

పాము-గు-గన్న వరంతాల్కాకాల రేతుల మొర

పిప్రెయిల్ 1-న తాకికునుండి గుడిపాడతాలూకానుండి విభజించి పామగ్రుతాలూకా నేర్పాటుచేసి పామగ్రు, గన్నవరం తాలూకాలకు డివిజన్ నూజివీడుగా నిరపరచి డివిజన లాఫీసు నూజివీడులో నిర్మించుటకు నిర్దేశించియున్నారు. డివిజన్ స్థానము యిప్పుడు యే తాలూకాలకొరకు యేర్పడునున్న చోట తాలూకా గ్రామములను తొలగిస్తూ క్రమంగాని మారములోను నూడుతాలూకాలకు చివరగాను, నూజివీడు, పామగ్రు, గన్నవరం తాలూకా గ్రామములకు కొన్ని టిక్కిగూడ సరిబంధము లేకుండాను ఒక మారుమాటగా నున్నది నూతనముగా కట్టబోవు బిల్డింగులపైరా ప్రయోగప్రయోగము పడుచున్నందుకు ప్రజలకు గాని, ప్రభుత్వమువారికి గాని లాభమైనను, నష్టమైనను ఉండవలెను, ఈ రెండూగాని మార్పు జరుగకుటకు కారణ మేమిటో మానవమాత్రుల కనుగొంటులేదు. డివిజన్ ల వృద్ధిచేయుట ప్రజల సౌకర్యముకొరకో, దొరతనమువారి సౌకర్యముకొరకో, యొకపేరువు ముఖ్యముగా నుండవలయును. ఈ మార్పులనరైతులు మితిమీరిన కష్టములకు బాల్పడుదురు. ప్రత్యేక మార్పు దొరతనమువారు ధనవస్త్రము కష్టముపడేయినను పై మాడుతాలూకాల ప్రజలను హింసింపవలెనను నుద్దేశ్యముతో యుచున్నటువలె కనబడుచున్నది

నూజివీడు జమిందారు లండనికి హెడ్క్వార్టర్స్ కై యు
న్నది. జమిందారీ హెడ్క్వార్టర్సులో డివిజనాఫీసు యుం
చుట రైతులకు పరిపాలనావిషయమైన న్యాయము లేకముమా
దాయుంకను. డివిజన్ ప్రజల ప్రత్యేకము జమిందారుల పలు
కుబడికి మాత్రము సాయపడగలదు. రైతులు జమిందారులు
నిరంకుశముతో నిదీవరకే బాధలపడుచుండుగా యీనూరన డివి
జన్ పనికి ప్రజలకు ప్రాసంగికముగాగలదు. ఈతాలూ
కాల చర్యలతో యేగ్రామము లేతాలూకాలో కేర్చుటగాని
డివిజన్ ప్రదేశము నిర్దేశముజేయుటగాని దొరతనమువారు యెం
డమాత్రము విచారించినచేసిరికాదు. ఈవిషయము మహాదర్శ
మాలముగా ప్రజల దొరతనమువారికి విన్నవింపకొనుటయు
తరువాత కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధులు కౌన్సిలులో చర్చించి పరస్ప
సానము నిరారణ జేయునంతనరకును నూజివీడులో జిల్లాసక
ట్టుట ప్రస్తుత హాపియుంచుట ముఖ్యకర్తవ్యము. ఈవిషయము
ముఖ్యమైనదిగా గమనించి కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధులు చట్టనిర్మాణ
సభయందు మిక్కిలి ప్రయత్నముచేసిరిగాని ప్రస్తుత యన్యాయ
మునంకి విముక్తిజేందబలిరు. ఎనుక వారు వెంటనే కొండు
రుద్దోయియు ఎను కొండునుద్దోయియును కలసిన యొక కమి
టీనేర్పాటుజేసి విచారించునట్లు తీర్మానముపెట్టుట యత్యవ
సరము. గవర్నరు వెంటువారు తీరికే ఆలోచించుట ముఖ్యతవ
రము. లేనియెడల రైతులు చెప్పనలవికాని యిక్కట్టులకు
పాలనదురు.

(రేతులు.)

నైకురపకాదశీ నిర్ణయము

విద్యార్థి శుభంఛానన విద్యావాచస్పతీత్యాద్యనేక వి
రుదాంకితులను శ్రీమాన్ విక్రాల రామచంద్రస్వామలవారు
జనవరి 6 లేదే పత్రికలో ప్రకటించిన వైకుంఠికాదాక నిర్ణ
యసమర్థనం చూచినాము. అట్లు నిర్ణయించడం కేవలం ఆశా
స్త్రియమనిచెప్పకతప్పదు హర్షశీర్షి పుష్పమాసమలరెంటిలో
కాంచు శుక్ల పక్ష ఏకాదశులకు సూర్యోదయకాలమునకు ధను
స్సులేవని, సూర్యోదయకాలమునకే ధనుస్సు ప్రాశస్త్యమని
రెండుమాసముల ఏకాదశులకు సూర్యోదయకాలమునకు ధను
స్సులేనప్పుడు హర్షశీర్షి మాస శుక్లపక్షైకాదశియే ముఖ్యమని
ప్రకటించిరి. సూర్యోదయకాలమునకు ద్వారదర్శనం ముగ్యమని
నిర్ణయించిన ధర్మశాస్త్రం సామాన్యశాస్త్రం గాని విశేష
శాస్త్రం కాదు. సూర్యోదయకాలం అధమపక్షం ద్వారదర్శ
నమునకు ఉపకాల అరుణోదయకాలములు ముగ్యము. సాం
రాత్రివిష్ణుంహింతాయాం శ్లో॥ చాపసంక్రమమారభ్య మృగ
సంక్రమకూకావధి అరుణోదయవేళాయాం ప్రత్యేహంహంసమర్చి
యేత్॥ మూన్నం హుం హుం దక్షా తేజననిశేదనం తేన్యా
సశుద్ధికావశ్యా మమస్యభ్యగ్ననాంవిచే॥ ఉత్తరం ద్వారమానీ
య కడ్డాటోట సంకరో నేనంలేత్రత్రయేమర్త్య సేహంనా
స్తిపునర్జనీ॥ సృతితిసారసమచ్చయే విష్ణునపుణి శ్లో॥ ఉత్త
మంతు ఉపకాలే మస్యమంత్యరణోదయే మారాండోదయవే
ళాయాం అధమంవిష్ణుదర్శనం॥ యాప్రకారంవిష్ణుపురాణముల
యందు కాలనిర్ణయం విధించిచెప్పబడియున్నది. పుష్య శుద్ధ
వ్రతైకాదశినాడు ఉపకాల అరుణోదయకాలములకు ధనుస్సు
ఉండియున్నది. ఉపకాల అరుణోదయకాలములకు ధనుస్సు
ఉన్నటుంటి ముఖ్యమైన వ్రతైకాదశిని వదలి సూర్యోదయ
కాలమునకైనా ధనుస్సులేనటునంటిహర్షశీర్షిశుద్ధిఏకాదశిని వై
కుంఠికాదశి అని నిర్ణయించడం ఆశాస్త్రియమని చెప్పయ
న్నాము. ఒకవేళ సూర్యోదయకాలమునకైనా ధనుస్సుఉన్న
యెడల రెండువపక్షముగానైనా నిర్ణయించనచ్చును గాని కేవ
లం ధనుస్సులేనిది నిర్ణయించడం శాస్త్రనిహితముగాదు. కా
న సర్వమతములు పుష్య శుద్ధ వ్రతైకాదశినాడు ఉపకాల అ
రుణోదయకాలములకు ద్వారదర్శన మహాత్మ్యసన్నానదానాదు
లు జరిపి భగవదనుగ్రహం సాందలయునని యింతటితో విర
మించుదున్నాను.

ప్రతాపగిరి రంగయ్యశాస్త్రి,

తెనాలితాలూకా, నందివెలుగు, గుంటూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర సహకార సమ్మేళనము

మా పత్రికా స్వకీయవిలేఖరి సర్వాపురింట్లో జరిగిన కృష్ణా మళ్ళిను గోదావరిమండల సహకారసభను గురించి వ్రాయుచు విస్తారము సంబంధములేనియంశము వర్చకును భ్రమిషిపాటి సత్యనారాయణగారు తీసికొనివచ్చుటచేత డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు వి. యస్. యల్. నరసింహారావుగారు ఇతరులు మాటామాటా అనుకొనుట తటస్థించుటచేత సభ ముగియకమునుపే అన్యక్షులు వెనవలెందుచేతనున్న సభ అభాసు జరిగినదనిన్ని వ్రాసివారు. మీ విలేఖరి వ్రాసినది సత్యమునను దూరమనియు, పెక్కు అపోహలకు అనకాశముచ్చుచున్నది అనియు నేను చెప్పుచున్నాను. నేను యిప్పటి కార్యదర్శిగానున్న ఆంధ్ర సహకార సమైక్యతనము రాష్ట్రీయసంస్థ యగుటచేత అది అందరికిని సంబంధించియున్నది. అదిఅటుండ సమైక్యత ద్రవ్యోపపత్తికి సంబంధించిన తీర్మానము విషయనిర్ణయసభలో తేబడినది. అందుపై ని సుభాజనసభలోకొందరు కోరుటచేత నేను అన్యక్షుని అనుమతికొని సమైక్యతనముయొక్క ప్రస్తుతి సరిపితులు విఫలముగ స్పష్టపరచితిని. అట్టితెలి క్షయంశమును విస్తారము సంబంధములేని యంశమని వ్రాయుటమాడవలసివారకరముగ నున్నది. ఇదిఅంతయు ఉదయమున జరిగినది. తరువాతనాకును సమరు రిజిస్ట్రారు వారికి యితరులకును మాటామాటా జరిగినదని వ్రాసియున్నారు. ఇది అపోహలకు కారణభూతమైన వాక్యము. అనరానిమాట తెప్పించే యెవరినోటనుగాని వచ్చినచో మచ్చునకుగాను ఒకటి రెండుమాటలు మీవిలేఖరి యిచ్చియుండిన అట్టి అభిప్రాయమునకు వారు వచ్చుటకు అనకాశమున్నదని మీచదువరు లనుకొనుటకు వీలుండెడిది. తరువాత అన్యక్షులు సభముగింపకమునుపే లేచిపోయినారని వ్రాసినమాట శుద్ధవిరుద్ధమైన సంగతి. నిజమేమనగా అన్యక్షులు సభసంతోమనువరకుండి రాత్రి 8 గం అంతో సభను ముగించిరి. అభాసు అను శబ్దప్రయోగము అక్రమమనె నవినయముగ చెప్ప సాహసిండుచున్నాను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ,
ఆంధ్ర సహకారసమ్మేళన కార్యదర్శి,

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రచారక శాఖ

అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము కేవల విద్యార్థులకేగాక బహు జనోపయోగము చేయుటకై శ్రీనిగంటి బాపిసీమ చాదరీగా రొక నవీన కార్యక్రమప్రణాళికను సిద్ధము చేసిరి శ్రీ బాపి సీమగారు ఆమెరికా దేశమున విద్యాభ్యాసమునుగానించి పరీ త్నలయందు తీర్థుల నైదువ్యయమును సంపాదించినవారు. వారా యా దేశములలోఁ గావించబడుచున్న విద్యావ్యాసంగముల రీతు లను చక్కఁగఁబరికించినవారగుటచేవారిచే నియమింపఁబడిన ఈ ప్రణాళిక మిక్కిలి నిర్దుష్టముగనున్నదని. వేటుగఁజెప్పనవసరము లేదు. విశ్వవిద్యాలయములు బాలురకు విద్యను గలిపి పరీక్షల యందు తీర్థుల జేయుటమాత్రమేగాక విద్యావిహీనులయిన పామరజనులకు, ఆ బాలిగోవాలము లోకజ్ఞానమును పెంపొందిం పఁగల సంస్థల నేర్పరచి లోకకల్యాణమును గావించుట హానికి విద్యుక్త ధర్మములని యీ ప్రణాళిక ప్రబోధించును. అంతియే గాక, అట్టి ప్రజారాధనమును గావించుటకు జేయఁబడిన కార్య క్రమమును, తత్తద్విధానముల నిందుఁ జక్కఁగ వి్యక్తీకరించిరి. దీనిని చక్కఁగ నాచరణయందుంచిన స్వయంపాఠకుల సంస్థ యిట్లుయేగాక, విశ్వవిద్యాలయమునకాదాయమునుగూడ నను కూర్చుఁగలవని నిరూపించిరి. దీనిని విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షు లును బంపిరి. వారు సిండికేటునభివారి విమర్శనార్థము పంపి రని తెలియుచున్నది. క్రమముగ నది కొలదిపరిణామములఁ జెంది నెన్ని సంభవించిన నామోదింపఁబడఁగలవని తలంచెదను.

ఇది కేవల మాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సుస్థయేగాక, అఖిలభారత సమస్యగా భావింపదగిన విషయము. భారతవృద్ధమునకల యేవిశ్వవిద్యాలయములైన నీటిక్రొవ నిధి పఠకుక్రొక్రియుండులేదు కావున నీ ప్రణాళికను హిందూదేశమునకల సకలవిశ్వవిద్యాలయములకును విమర్శనార్థము పంపివారివారి యభిప్రాయముల నన్నిటి నొక యఖిలభారత విద్యాసంఘ మేర్పడి విమర్శించి వలయు మార్పుల నందుఁగావించి సకలజనసమ్మతమున నొకప్రణాళికను దీసినుండి సిద్ధము చేయుట మిక్కిలి యావశ్యకము. అప్పుడేటి ప్రణాళికను భారతీయు లెల్లరు శిరసావహించి సమస్త విద్యాలయములందును యథోచితముగ నాచరణయందుఁ బెట్టిలోకకల్యాణమును బెంపొందించుట కనువు పడును

బాపినినుగారి ప్రజాశిక్షయందలి ప్రత్యేకాంశముల విమర్శించుట కీది తెగునమయముకాదనియెంచి విరమించుచుంటిని. ఇట్టి పాఠశాలకావనిదశవరచి లోకమునకు సమర్పించినందులకు బాపినినుగారి కైలరమును కృతజ్ఞులము. ఈ ప్రజాశిక్ష నవ్పొంది విద్యాభిమానుల యెల్లరి సద్విమర్శనమునకు బాత్రముగావించుట ఎలన నెక్కుడు ఫలము కలుగునని నామాశయము.

రాజా భుజంగరావు
పీలూరు.   సెనేటు సభ్యుడు.

వివేకవర్ధనీ సమాజము గార్డ్యపురం

కర్నూలు జిల్లాలోని గార్లయపురంలో సంస్థాపితమైన వైసమాజసభ్యులు 8-1-1927 తేదిన సమావేశమై యొక పక్ష మందిరమును నెలకొల్పిరి. సభ్యులనేకులు భూరివిరాళము లొసంగిరి. బై. పెద్దపల్లారెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగాను బై. వెంకటరెడ్డిగారు వైస్ ప్రెసిడెంటుగాను, ఎల్. వెంకటేశ్వరశర్మగారు సెక్రటరీగాను, టి. రామయ్యగారు కోశాధ్యక్షులుగాను సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిరి. స్వల్పకాలములతోడను, కరతాళధ్వనులతోడను సభ విరమింపబడినది. సెక్రటరీగారిచే పక్ష మందిరములవల లాభములగూర్చి యొకచక్కనివ్యాసము చదువబడెను.

సమాజసభ్యుడు,

ద్వితీయ గోదావరిమండల దేవాలయమహాజనసభ

1927 నలి జనవరి నెల 20-21 రురు కుక్ర వారముల
లో శ్రీయంత పింజల సుబ్రహ్మణ్యం తెట్టిగారి అధ్యక్షత్వం
దను జగన్మపేట గామములో జరుగును.

కాలేపు నమస్కిరాయ,
శక్రటరి, కాక⁵నాడ.

తీర్తిశేషులయిన, కొత్తమాను శ్రీరాములుగారు
 ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజము
 ప్రెసిడెంటును, శాస్త్రోపధ్యక్షులలో నొకరను శ్రీకొత్త
 మాను శ్రీరాములుగారు ది 9-1-27 ఆదివారం ఉదయం కాలం
 చేసినారని తెలుపుటకు చింతిల్లుచున్నాను. భగవంతుడు పీఠ
 ఆర్చకు శాంతికలుగజేయుగాక!

మద్దుల వేంకట చిన్న రాజు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

రాజమహేంద్రవర కళాశాలగతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము 7-1-27:— నిన్న సాయంత్రము హిందూసమాజ హాలునందు గొప్పపురజనసభ జరిగెను. పుర ప్రముఖులు పలువురు సభనలంకరించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పాఠ్యపుస్తకాలకు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి పుస్తకాల బంధు, గుంటూరు, తిరుపతి మొదలగు స్థలములలో నిచ్చినయుపన్యాసములపట్టియు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సేవలు, ఎకడమికు గొన్ని, సిండికేటులలో ఈమధ్య జరిపిన కార్యక్రమమును బట్టియు ఈపురప్రజలు కొన్నిదినములనుండి ఆందోళనపడుచుండిరి. నిన్నటిసభకు మ-రా-రా-శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ఆస్తులలోని షరతులకు భిన్నముగా ఎకడమికు కాన్సిలు వారు ఆసర్ప, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటువిద్యవిధానముమీద విశ్వవిద్యాలయమునకు పూర్వమైన అధికారము నియమనియు, ప్రభుత్వమువారు ఈశాఖమీద ఖర్చుచేయదలచిన సామ్యునంతున యూనివర్సిటీకి ఒప్పజెప్పవలయుననియు, తీర్మానముజేసిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సిండికేటులో ఈ తీర్మానము చర్చకు రాగా, రాజమహేంద్రవరపు కళాశాలకు భంజము రాకుండునట్లు అనుక్రొత్తవరతుతో పైతీర్మానము అంగీకరింపబడెనట. సిండికేటులో చేయబడిన తీర్మానము సినేటుసభలో చర్చకురా, కొంతవర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానము తిరిగి సిండికేటుసభకు పంపబడెను. విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన సంఘములలో నిట్టిచర్చలు, తీర్మానములు జరుగుచుండగా, ఉపాధ్యక్షులయిన కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు పలుప్రజేశములలో ఆసర్ప, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటుశాఖలు రెండుమాడు ప్రజేశములలో పెట్టుటకు ఒక్కచోట బెజవాడలోనే ఏర్పాటుచేయుట మంచినియు, విశ్వవిద్యాలయమునకు ఈ శాఖలమీద సంపూర్ణమైన అధికార ముండవలయుననియు ఉపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. ఈ ఉపన్యాసములవలన రెడ్డిగారి యుద్దేశ్యము రాజమహేంద్రవరములో ఈ ఆసర్పశాఖ సాపింపరాదని స్పష్టమగుటచేతను, రెడ్డిగారు రాజకీయములలో పలుకుబడిగలవారగుటచేతను ప్రభుత్వమువారు రాజమహేంద్రవర కళాశాలలో ఆసర్పశాఖను సాపించుటకు ఈసంవత్సరపు బడ్జెట్లో సాంక్షను చేపెడరమకొనునన్న 8 లక్షల ఏబదివేల రూపాయలు నిలుపుచేయబడునెమో యనియు క్రమముగా రాజమహేంద్రవరములోని కళాశాల ఎత్తివేయబడుననియు ఈపురప్రజలు భయపడుచున్నారు.

నిన్నటిసాయంత్రము జరిగినసభలో పైతీ తెలుపబడిన విషయములగురించి శ్రీయుత న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారును, దినానుబహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారును, రెవ్యూప్రగడ సుబ్బారావుగారును, జయంతి రామయ్యపంతులుగారును, భుమిపాటి సత్యనారాయణగారును విపులముగా ప్రసంగించిరి. విశ్వవిద్యాలయోపసంఘములలో జరుగుచున్న ప్రయత్నములను, ఉపాధ్యక్షుని ఉపన్యాసములను ఈయూరి ప్రజలకు రాజమహేంద్రవరం అనంతపురము కళాశాలకు పట్టుచున్న అసంతృప్తిని ధీతాహమును తెలియబరచుచును, ప్రభుత్వమువారు ఈ రెండుకళాశాలలను ఏవిధమగునట్లు రాకుండ కాపాడవలె ననియు తీర్మానింపబడెను. గవర్నరుగారు రాజమహేంద్రవరము, అనంతపురము, విశాఖపట్టణములలోని కళాశాలయభివృద్ధినిషయమై ఎక్కువ శ్రమపొందుచున్నందులకు వారికి సభనారు తమకృతజ్ఞతను తెలియబరచుచు తీర్మానించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయోపసంఘములయొక్కయు, మదరాసు శాసనసభయొక్కయు చర్చలను నూత్నముగా పరిశీలించుటకును, రాజమండ్రికి ఏవిధమగునట్లు మును కలుగకుండేయుటకు నలయు సమస్తచర్చలు జరుపుటకును మ-రా-రా-శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు, ది. బ. చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు, భావరాజు గింకటకృష్ణారావుగారుగా చొరనుడి వెంకటకృష్ణారావుగారు, సైట్రగంటి వెంకటయోగానందరావుగారు, సారంగ భీమశంకరంగారు, సోలప బాపనయ్యగారు, రెవ్యూప్రగడ సుబ్బారావుగారు ఒక ఉపసంఘముగా నియమింపబడిరి.

ఆరోగ్యవారము

రాజమండ్రిలో ఈనెల 8వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు మ్యాజియమహాలులో ఆరోగ్యవారమును సురించిన పురజనసభ జరిగెను. ఈపురములో జిల్లాజడ్జిగారున్న మీర్ అమీరుద్దీనుగా రధ్యక్షతవహించిరి. సభకు పురప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. జిల్లాజడ్జిగారు ఈపురాలోగ్యము చాలపాడుగా

నున్నదనియు, పురపాలకసంఘమువారును, అధ్యక్షులును చాల శ్రమపడుచున్న పురాలోగ్యము బాగుపడుటలేదనియు, ఇందులకు పురపాలకసంఘమువారికి తోడ్పడుటకు ఈపురములో ఆరోగ్యసంఘమును నెలకొల్పవలెననియు అమీరుద్దీనుగారుపన్యసించిరి. న్యాయపతి సుబ్బారావుగారుగూడ ఈపురాలోగ్యమును బాగుచేయుటలో పురప్రజలందరు శ్రమపొంపవలెనని చెప్పిరి. అంతట ఆరోగ్యవారసంఘముయొక్క కార్యదర్శియగు పాల్తు ఆఫీసరుగారు 1926 సంవత్సరపు కార్యనివేదిక చదివిరి.

ఈసందర్భము ఆరోగ్యవారమును జయప్రథముగా జరుపుటకు అమీరుద్దీనుగారు అధ్యక్షులుగాగల ఒక ఉపసంఘమును ఏర్పాటుజేసిరి.

పురపాలకసంఘమువారిని ఈ ఆరోగ్యవారములో అగు ఖర్చుకు 200 రూపాయల విరాళము లియ్యమనికోనుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడినది.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యము, విశ్వరము, ధనము వీటినే మానపుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు ముఖ్యమైన కష్టపడవలసరములేదు. అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యినాముగా తపాత్ ఖర్చులేక పంపబడును. 219

అంతకన్నిగహాఫార్మసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్రోడ్డు, కాకినాడ

మాన స్థాని సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభిమ! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గురమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అములు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహనాతనొప్పలను వెంటనేమాయును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నిరాశచెందిన తీరని శుక్లనష్టము

నపుంసకత్వము ఇంద్రియదుర్బలమునకుపుంస్వము పెంపొందుటకు

వీర్యవృద్ధికి అమూల్యోషధములు

ఒక సుప్రసిద్ధాంగ వైద్యుని యోగ్యతాపత్రము

మద్రాసునందు 45 బందరుపీఠాలోనున్న “అమృతరత్నాకరము” వారిచే తయారుచేయబడిన వీర్యబంధు, రతిరంజన్ మాత్రలును రతిరంజన్ తైలమును నాగోగులనిమిత్తం పరిశీలించి తిని. నిరాశచెంది తీరని శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము పుంస్త్యలోపము మున్నగునాధులపై అద్భుతముగా పనిచేసినవి. వీర్యబంధు ధాతుపుష్టికిని వీర్యస్తంభనకును రతిరంజన్ మాత్రలు మగతనమును పెంపుచేయుటకును పైపూతతైలము నపుంసకత్వమునకును వాడగా ఇదివరకు కుదురనికేసులపై అమోఘముగా పనిచేసి గొప్పగుణ మిచ్చినవి. హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు ఔషధము లన్నిటిలోను గుణమందు సాటిలేనివనియు ఎక్కువ వీర్యవంతమును శక్తివంతమునైనవనియు పరిశీలించి కనుగొంటిని. వైద్యులచే బాధపడువారందరు అమృతరత్నాకరము కంపెనీవారి అమూల్యమైన ఔషధములు కొని సుఖింప నాహ్వాదయపూర్వకముగా మీకు సిఫారసు చేయుచున్నాను. డాక్టరు డి. దావూస్విల్లే

హానరబుత్ కలనత్ డాక్టరు డి. దావూస్విల్లే బి. యె. బి. యం. యన్. యం. డి. పి. హెచ్. డి. యల్. యల్. డి. ప్రెసిడెంటు, ఇంటర్నేషనల్ మెంటికల్చరల్ సొసైటీ.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 27 (12-1-27)

ఇరువదిగజముల, టేన్, ధరలు

కారికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (బి) రు 8-6, 8-8-0 సరాసరి రకము రు 7-6, 7-8-0.

కారికమ్ములు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 7-14-0. సరాసరిరకము రు 6-14-0.*

తెలుపుములు—1703(నెట్) రు 12-4-0 గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-6-0 ఎల్. ఎల్. 73 రు 8-4. ఇ. పి. 73 రు 8-4-0, 881888. రు 13-8-0; 8973 రు 7-10-0 1702 రు 10-3, ఆర్. 73 రు 7-12-0; Z. 73 రు 10-12; Z. Z. 73 రు 8-0-0. 7663 రు 7-12; G. A. 83 రు 7-0. G. G. 83 రు 8-0;

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్ కట్టు) —టాక్రి— రు 4-7 6 చలువ(కొంగ)రు 7-12; చలువ(పెనిటిక్లెట్) రు 7-2-0 సవరము 40 నెంబరుజపాను(పదిపానులకట్టు) —నక్షత్రము 9-9-6 60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్ కట్టు) అడకతెర నెమలి రు 16-4; గడ్డి బండి రు 8-11-0, ఎద్దుగడియారము 8-7-0; పెన్సిల్ రు 8-7-0. 60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — నీలంచేర రు 16-12-0.

లోహములు

ఇనుము:— బెల్లియను చట్టకమ్ములు ఒక బారువకు ధర 33-0, రు 35.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మను (డిబ్ హెన్) రు 235, రాగిరేకు రు 257;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి రు 22-0.

కలాయి పెంకురేకు: — 24" శీజి" 6" 7' 15-12-0 8" 9" 10" రు 16-0-0.

సిమెంట్ పీపాకు వెల:—

నార్త్ ఆఫ్ మార్కు రు 17-8-0. నెమలి రు 11-8-0 “చార్ మినార్” సంచి 1-8 రు 8-2-0.

చక్కెర

(రెడి) రు 37-0-0. వాయిదాధరలు ఫిబ్రవరి రు 37-3-0 మార్చి రు 37-6.

వేరుసెనగపప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:— “మిషన్” రు 47-8.

సాదాపాను రు

వేరుసెనగనూనె

“గానుగ” రు 110. “ప్రెస్”

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 104.

పదునుచేసినతోలు రతి 1 టికి

ఎద్దుతోలు (8½ మొదలు 9 రతులు)	రు 0 14 9	రు 0 15 9
” (7½ 8)	రు 0 13 9	రు 14 3 0
” (తేలిక)	రు 1 1 3	రు 1 2 0
” బెంగుళూరు (8½ మొదలు 10)	రు 0 14 0	రు 0 14 9
” ” (తేలికైనరకము)	రు 1 1 9	రు 1 2 6
” (విజయనగరం 7½ 8)	రు 0 14 0	రు 0 15 3
” (ఏలూరు 7, 7½)	రు 1 0 0	రు 1 0 6
గేదెతోలు	రు 0 10 3	రు 0 11 0
గేదెమాడతోలు	రు 1 1 6	రు 1 2 3
అవుమాడితోలు	రు 1 13 6	రు 1 15 0
మేకతోలు	రు 2 8 0	రు 2 12 0
గాడ్డెతోలు	రు 2 10 0	రు 3 0 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంగుళూరు మేకతోలు	100-కి రు 165 0 0	రు 185 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	” రు 160 0 0	రు 170 0 0
బెంగుళూరుగాడ్డెతోలు	” రు 130 0 0	రు 170 0 9
బెజవాడగాడ్డెతోలు	” రు 130 0 0	రు 180 0 0
ఆవారముపట్ట బారవ 1-కి	రు 26 0 0	రు 33 0 0
కొన్నంపట్ట	రు 20 0 0	రు 23 0 6
కరకాములు	రు 30 0 0	రు 45 0 9

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, వేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

ఏల మా కుటుంబము వారి కందరికిని క్వాకరు ఓట్లను ఇచ్చుచున్నాను.

క్వాకరు ఓట్లు ఎట్టి ఆరోగ్య మిచ్చునది నాకు తెలియను. ఏల ననగా నా బిడ్డ లంజరిచి దీనినే పెంచితిని. ఆరోగ్యమును, పుష్టిని అభివృద్ధిచేయుటకు కావలసిన మాంసమును గలిగించునట్టియు, లోహసంబంధమైన ఉష్ణము, విటమినులు మొదలగు వస్తువులు ఇందుగల వని నాకు తెలియను. పెద్దవారికి కూడ ఇది అమూల్యమైన ఆహారమని నాకు తెలియను. అందుచేతనే నేను అందరికి యిచ్చుచు, నేను శుభద్రాగించుచున్నాను. నిజముగా ఇది మిక్కిలి రుచికరమైనది. తియ్యదుచేయుట కులభము. మిక్కిలి మితవ్యము మైనది. ఇనాముగా పంపబడు మా ఆరోగ్య పుస్తకమును వ్రాయుడు. బిడ్డలను పెంచుట, బిడ్డల కిచ్చు ఆహారము తయారుచేయు విధము మొదలగునవి అందులో గలవు.

Quaker Oats

Address
Representatives — MULLER & PHIPPS (India), Limited
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon
ఇది చేతితో తాకబడుట లేదు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును సరించి భర్తృన్యాయంబను 5 ప్రశ్నలు వ్రాసి పంపినయెడల సరియగు బదులు వ్రాసి పంపెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతకనకలైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. (2598)

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి.

ఉచితము. ఉచితము. అందఱకు సుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాయామ విషయములు పూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యుల యొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించుచున్నామటములు గూడ కలవు. దీనిని చదువుముగ పఠించితేరేని నావ్యాయామపద్ధతి మీకు బాగుగ బోధపడు గలదు.

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రము నూతనోత్సాహమును శరీర వ్యాయామాసక్తియు కలిగి తీరును. తపోలాభిర్భువు మాత్రము రు 0-2-0 రెండణాలు పంపితేరేని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదిన యాత్రయందు నిష్పంశయముగ మాన్యగోరి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకండి. ఈవిషయము మీచిత్తమందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించుడు గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాయామసర్వవర్తి పోస్టు బస్ నాకొనుడి, బెంగళూరు. (సిటి)

కుదుర్పుటకంటే ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహర క స్థూరిమాత్రలను

జ్యోతిషయందుంచుకొనుడు

ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర క స్థూరిమాత్రలను 1-2 ను నేవించుచుండిన జీర్ణశక్తిని క్రమపరిచి గాని, నీళ్లచెడుపును అంటునీయక కాపాడుచు అనుపానపత్రము మేరకు ఇచ్చుట వలన పిల్లలపడితము, చర్మప్రక్కలతగ్గు, అశీర్ణము, అశీర్ణ భేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, పెద్ద గారిదగ్గ, జలుబు, అగ్నిహింసము, వలబదము, అశీర్ణము గలుగుకడుపునోప్పి, శీతవాతమునల్ల గలుగుసంక్లివాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. బాంధ్యము క స్థూరికిబదులు దీనిని వాడవచ్చును. సంజీవిసమానమైనది. వ్యాధులను ముతేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధికారి. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1 కి పోస్టుఖర్చుతో 0-4-0 కి రు 1-8-0, 12 కి రు 2-13-0, 25 కి రు 5-3-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మా వర్తకగరుతును గమనించితిమి మోసముండదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

పాల్వేపు వేంకటాచలపండితులు ప్రొవైటరు.
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బందరువీధిలోనున్న వ్యాకంపెన్సిలారిటీ దొరకును.

1926 - 1927 సం॥రమునందు
చెన్న పురి పందెములు

గింధి
స్పింగ్ మీటింగ్ (4 దినములు)
రెండవదినము, గురువారము
13-1-1927
ప్రథమ పందెము
మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు

జ్యోతిషమాత్ర! కామూము ము 1గంటకుసుఖము

విదేశములలోను గూడ పేరొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న చుక్కనప్తమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన పుక్తమైనను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలదు. మాత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తి నొందగలరు. పూతగా గూడ పనికివచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0. అడ్రస్:— అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1676